

วิธีการปรับปรุงบัญชี ในสมุดรายวันทั่วไป

1. กรณียอดรวมลูกหนี้รายตัวต่ำกว่าบัญชีคุมยอดลูกหนี้ ณ วันสิ้นปี

1.1 ปรับปรุงรายการ โดย

เดบิต บัญชีลูกหนี้คลาดเคลื่อน.....	xx
เครดิต บัญชีลูกหนี้.....	xx

1.2 เมื่อตรวจพบข้อคลาดเคลื่อน บันทึกบัญชี โดย

เดบิต บัญชีลูกหนี้.....	xx
เครดิต บัญชีลูกหนี้คลาดเคลื่อน.....	xx

1.3 ยอดลูกหนี้คลาดเคลื่อนที่ตรวจไม่พบข้อคลาดเคลื่อนให้ปรับปรุงตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ โดย

เดบิต บัญชีหนี้สงสัยจะสูญ-ลูกหนี้คลาดเคลื่อน....	xx
เครดิต บัญชีค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ-ลูกหนี้คลาดเคลื่อน	xx

1.4 เมื่อได้รับอนุมัติให้ตัดเป็นหนี้สูญจากที่ประชุมใหญ่ บันทึกบัญชีโดย

เดบิต บัญชีหนี้สูญ - ลูกหนี้คลาดเคลื่อน	xx
เครดิต บัญชีลูกหนี้คลาดเคลื่อน	xx
และ เดบิต บัญชีค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ-ลูกหนี้คลาดเคลื่อน...	xx
เครดิต บัญชีหนี้สงสัยจะสูญ-ลูกหนี้คลาดเคลื่อน...	xx

ตัวอย่าง

31 ธันวาคม 2548

สหกรณ์มีรายละเอียดลูกหนี้การค้าคงเหลือ เป็นจำนวนเงิน 20,000 บาท แต่บัญชีคุมยอดลูกหนี้การค้าในสมุดบัญชีแยกประเภททั่วไปคงเหลือ เป็นจำนวนเงิน 18,000 บาท สหกรณ์ได้พยายามตรวจหาสาเหตุแต่ยังไม่สามารถตรวจพบได้

การบันทึกบัญชี

ให้จัดทำใบโอนบัญชี บันทึกในสมุดรายวันทั่วไป ดังนี้

เดบิต บัญชีลูกหนี้การค้าคลาดเคลื่อน	2,000
เครดิต บัญชีลูกหนี้การค้า	2,000

15 มกราคม 2549

สหกรณ์ตรวจพบลูกหนี้การค้า จำนวนเงิน 1,000 บาท มิได้บันทึกบัญชียอดลูกหนี้การค้า
การบันทึกบัญชี

ให้จัดทำใบโอนบัญชีบันทึกในสมุดรายวันทั่วไป ดังนี้

เดบิต บัญชีลูกหนี้การค้า	1,000
เครดิต บัญชีลูกหนี้การค้าคลาดเคลื่อน	1,000

31 ธันวาคม 2549 ซึ่งเป็นวันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์

สหกรณ์ไม่สามารถตรวจพบสาเหตุของลูกหนี้การค้า จำนวนเงินที่เหลืออีก 1,000 บาท

การบันทึกบัญชี

ให้จัดทำใบโอนบัญชีตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้การค้าเคลื่อนส่วนที่ตรวจไม่พบโดยบันทึกในสมุดรายวันทั่วไป ดังนี้

เดบิต	บัญชีหนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้การค้าเคลื่อน	1,000	
เครดิต	บัญชีค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้การค้าเคลื่อน		1,000

20 มกราคม 2550

ที่ประชุมใหญ่มีมติให้ตัดลูกหนี้การค้าเคลื่อนที่ตรวจไม่พบสาเหตุและได้ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญไว้เต็มจำนวนแล้วเป็นหนี้สูญ

การบันทึกบัญชี

ให้จัดทำใบโอนบัญชี บันทึกบัญชีในสมุดรายวันทั่วไป โดย

เดบิต	บัญชีหนี้สูญ - ลูกหนี้การค้าเคลื่อน	1,000	
เครดิต	บัญชีลูกหนี้การค้าเคลื่อน		1,000
และ เดบิต	บัญชีค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ - ลูกหนี้การค้าเคลื่อน	1,000	
เครดิต	บัญชีหนี้สงสัยจะสูญ - ลูกหนี้การค้าเคลื่อน		1,000

2. กรณียอดรวมบัญชีลูกหนี้รายตัวสูงกว่าบัญชีคุมยอดลูกหนี้ ณ วันสิ้นปี

2.1 ปรับปรุงรายการ โดย

เดบิต	บัญชีลูกหนี้.....	xx	
เครดิต	บัญชีค่าเผื่อลูกหนี้การค้าเคลื่อน.....		xx

2.2 เมื่อค้นพบข้อผิดพลาดเคลื่อน บันทึกบัญชีโดย

เดบิต	บัญชีค่าเผื่อลูกหนี้การค้าเคลื่อน.....	xx	
เครดิต	บัญชีลูกหนี้.....		xx

2.3 เมื่อไม่สามารถค้นหาข้อผิดพลาดเคลื่อน ให้โอนค่าเผื่อลูกหนี้การค้าเคลื่อนเข้าสมทบกับบัญชีค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ บันทึกบัญชีโดย

เดบิต	บัญชีค่าเผื่อลูกหนี้การค้าเคลื่อน.....	xx	
เครดิต	บัญชีค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ-ลูกหนี้.....		x x

ตัวอย่าง

31 ธันวาคม 2549

สหกรณ์มีรายละเอียดลูกหนี้การค้าคงเหลือ เป็นจำนวนเงิน 12,000 บาท แต่บัญชีคุมยอดลูกหนี้การค้าในสมุดแยกประเภททั่วไปคงเหลือ เป็นจำนวนเงิน 10,000 บาท สหกรณ์ได้พยายามตรวจหาสาเหตุ แต่ยังไม่สามารถตรวจพบได้

การบันทึกบัญชี

ให้จัดทำใบโอนบัญชี บันทึกในสมุดรายวันทั่วไป ดังนี้

เดบิต	บัญชีลูกหนี้การค้า	2,000
เครดิต	บัญชีค่าเผื่อลูกหนี้การค้าคลาดเคลื่อน	2,000

25 มกราคม 2550

สหกรณ์ค้นพบลูกหนี้การค้าบันทึกรายละเอียดผิดโดยบันทึกไว้สูงกว่าหลักฐานการเป็นหนี้จำนวน 800 บาท

การบันทึกบัญชี

ให้จัดทำใบโอนบัญชี บันทึกในสมุดรายวันทั่วไป โดย

เดบิต	บัญชีค่าเผื่อลูกหนี้การค้าคลาดเคลื่อน	800
เครดิต	บัญชีลูกหนี้การค้า	800

30 มิถุนายน 2550

คณะกรรมการสหกรณ์มีมติให้โอนบัญชีค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้การค้าคลาดเคลื่อนไปยังบัญชีค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้การค้า เนื่องจากไม่สามารถค้นพบสาเหตุ

การบันทึกบัญชี

จัดทำใบโอนบัญชี บันทึกในสมุดรายวันทั่วไป โดย

เดบิต	บัญชีค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้การค้าคลาดเคลื่อน	1,200
เครดิต	บัญชีค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้การค้า	1,200

ค่าเสื่อมราคา

ค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ หมายถึง การกระจายราคาทุนของสินทรัพย์เพื่อถือเป็นค่าใช้จ่ายประจำปีหนึ่ง ๆ ซึ่งในทางบัญชีถือเป็นการกระจายราคาทุนของสินทรัพย์เพื่อให้สัมพันธ์กับรายได้ที่เกิดจากการใช้สินทรัพย์ หรือประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้สินทรัพย์

ค่าเสื่อมราคาเกิดจากการประมาณการทางบัญชี ซึ่งมีปัจจัยที่จะต้องพิจารณา คือ

- ราคาทุน
- อายุการใช้งาน

วิธีการประมาณการค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ประเภทอาคารและอุปกรณ์ ตามระเบียบบนายทะเบียนสหกรณ์ว่าด้วยการบัญชีของสหกรณ์ พ.ศ.2542 ให้สหกรณ์เลือกคิดค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ประเภทอาคารและอุปกรณ์ ได้ 2 วิธี คือ

1. วิธีเส้นตรง (straight-line Method)
2. วิธีอัตราลดลงตามผลรวมจำนวนปี (Sum-of-the-Year-Digits Method)

1. วิธีเส้นตรง คำนวณได้จาก

ราคาทุน - ราคาซาก

อายุการใช้งาน

การคิดค่าเสื่อมราคาวิธีเส้นตรงเป็นวิธีที่ง่าย เหมาะสำหรับสินทรัพย์ประเภทที่ใช้งานอย่างสม่ำเสมอ เช่น เครื่องใช้สำนักงาน อาคาร เป็นต้น

2. วิธีอัตราลดลงตามผลรวมจำนวนปี (Sum-of-the-Year-Digits Method) เป็นวิธีคำนวณอัตราส่วนของแต่ละปีโดยนำเอาอายุการใช้งานที่มีอยู่ในปีแรก บวกกับอายุการใช้งานที่เหลืออยู่ในปีต่อ ๆ มาทุกปี

ตัวอย่าง สหกรณ์ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์มาในราคา 15,000.- บาท ประมาณว่าจะใช้รวมได้ 5 ปี การคำนวณค่าเสื่อมราคาจะเป็น ดังนี้

	อายุการใช้คงเหลือ	อัตราส่วน	ค่าเสื่อมราคา
ปีที่ 1	5	$\frac{5}{15}$	$\frac{5}{15} \times 15,000 = 5,000$
ปีที่ 2	4	$\frac{4}{15}$	$\frac{4}{15} \times 15,000 = 4,000$
ปีที่ 3	3	$\frac{3}{15}$	$\frac{3}{15} \times 15,000 = 3,000$
ปีที่ 4	2	$\frac{2}{15}$	$\frac{2}{15} \times 15,000 = 2,000$
ปีที่ 5	1	$\frac{1}{15}$	$\frac{1}{15} \times 15,000 = 1,000$
			<u>15,000</u>

$$\begin{aligned}\text{ผลรวมจำนวนปี} &= (n + 1) \frac{n}{2} \\ &= (5 + 1) \frac{5}{2} \\ &= 15\end{aligned}$$

เมื่อสหกรณ์เลือกใช้วิธีการคิดค่าเสื่อมราคาวิธีใดวิธีหนึ่งแล้วสหกรณ์จะต้องใช้วิธีนั้นอย่างสม่ำเสมอตลอดอายุการใช้งานของอาคารและอุปกรณ์

วิธีการคำนวณค่าเสื่อมราคา

ก. อาคารและอุปกรณ์ที่มีอายุการใช้งานไม่เต็มปี ให้คำนวณตามระยะเวลาเป็นวัน นับจากวันที่อาคารและอุปกรณ์นั้นพร้อมจะใช้งานโดยคำนวณตามอัตราในระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ แล้วให้นับ 1 ปี มี 365 วัน

ข. อาคารและอุปกรณ์ที่ใช้จนหมดสภาพสูญหาย หรือ ชำรุดเสื่อมเสีย ใช้การไม่ได้ให้ตัดจำหน่ายออกจากบัญชีในปีที่สิ้นสภาพนั้น

ค. เมื่อคิดค่าเสื่อมราคาถึงงวดสุดท้ายแล้ว ให้คงเหลือมูลค่าอาคารและอุปกรณ์ไว้ 1 บาทต่อหน่วย จนกว่าอาคารและอุปกรณ์นั้นจะสิ้นสภาพหรือตัดบัญชีได้

เมื่อคำนวณค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์ ตามวิธีการที่กำหนดไว้ข้างต้นได้เป็นจำนวนเงินเท่าใด ให้บันทึกบัญชีในสมุดรายวันทั่วไปโดย

เดบิต บัญชีค่าเสื่อมราคาอาคาร/อุปกรณ์

xx

เครดิต บัญชีค่าเสื่อมราคาสะสมอาคาร/อุปกรณ์

xx

และให้จัดทำทะเบียนสินทรัพย์และค่าเสื่อมราคาของแต่ละชนิดด้วย และผ่านรายการไปยังบัญชีแยกประเภทที่เกี่ยวข้องในสมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป

รายได้รับล่วงหน้า

หมายถึง รายได้ที่สหกรณ์ได้รับมาในระหว่างปี แต่เมื่อถึง ณ วันสิ้นปีทางบัญชีสหกรณ์ยังไม่ได้ให้ประโยชน์แก่ผู้จ่ายเงิน ดังนั้น จึงไม่อาจถือเป็นรายได้ของงวดบัญชีปัจจุบันได้ แต่ถือเป็นหนี้สินหมุนเวียน จึงให้ทำการปรับปรุงรายการบัญชีในสมุดรายวันทั่วไป เพื่อให้ได้จำนวนที่ถือเป็นรายได้ในรอบระยะเวลาบัญชีเท่านั้น ส่วนที่ยังมิได้ให้ประโยชน์แก่ผู้จ่ายเงินให้นั้น จะถือเป็นรายได้รับล่วงหน้ายกไปดำเนินการในปีต่อไป

วิธีปฏิบัติทางบัญชี ให้สหกรณ์คำนวณรายได้ที่ได้รับทั้งหมดแล้วแยกส่วนที่ควรได้รับในปีปัจจุบัน และส่วนที่ควรได้รับในงวดบัญชีต่อไป แล้วจัดทำรายการปรับปรุงในสมุดรายวันทั่วไป ณ วันสิ้นปีบัญชี ดังนี้

ก. กรณีเมื่อจ่ายเงินบันทึกบัญชีไว้เป็นรายได้ทั้งจำนวน ให้ปรับปรุงรายการรายได้รับล่วงหน้าด้วยจำนวนเงินที่เป็นส่วนที่ควรได้รับในงวดบัญชีต่อไปมาปรับปรุงรายการออกจากบัญชีรายได้ ดังนี้

เดบิต บัญชีรายได้.....

xx

เครดิต บัญชีรายได้.....รับล่วงหน้า

xx

ข. กรณีเมื่อจ่ายเงินบันทึกบัญชีไว้เป็นรายได้รับล่วงหน้าทั้งจำนวน ให้ปรับปรุงรายการรายได้ด้วยจำนวนเงินที่เป็นส่วนที่ควรได้รับในงวดบัญชีปัจจุบัน ดังนี้

เดบิต บัญชีรายได้.....รับล่วงหน้า

xx

เครดิต บัญชีรายได้.....

xx

บัญชีรายได้จะถูกปิดโอนไปบัญชีกำไรขาดทุน ส่วนบัญชีรายได้รับล่วงหน้าเป็นบัญชีหนี้สินจะปิดบัญชียกยอดไปในงวดบัญชีต่อไป และนำไปแสดงรายการไว้ในงบดุลภายใต้รายการหนี้สินหมุนเวียนอื่น

ตัวอย่าง

31 ธันวาคม 2549 เป็นวันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์

สหกรณ์บันทึกเงินที่ได้รับจากการให้เช่าหน้าร้านเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2549 เป็นจำนวนเงิน 9,000 บาท ซึ่งเป็นค่าเช่าหน้าร้านเป็นค่าเช่าของเดือน ธ.ค. 48 , ม.ค. 49 และ ก.พ. 49 สหกรณ์บันทึกไว้เป็นรายได้ค่าเช่าทั้งจำนวน

การบันทึกบัญชี

31 ธันวาคม 2549

ให้จัดทำใบโอนบัญชี บันทึกในสมุดรายวันทั่วไป โดย

เดบิต รายได้ค่าเช่าหน้าร้าน 6,000

เครดิต รายได้ค่าเช่ารับล่วงหน้า 6,000

ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า

หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่สหกรณ์ได้จ่ายเงินสดทั้งจำนวนในงวดบัญชีปัจจุบัน แต่สหกรณ์ยังได้รับประโยชน์จากค่าใช้จ่ายนั้น ไม่ครบตามจำนวนเงินที่ได้จ่าย จึงมีส่วนที่จะต้องยกยอดไปงวดบัญชีต่อไป

วิธีปฏิบัติทางบัญชี ให้คำนวณค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่ได้จ่ายไป แล้วแยกส่วนที่ควรจ่ายในงวดบัญชีปัจจุบัน และส่วนที่ควรได้รับในงวดบัญชีต่อไปแล้วจัดทำรายการปรับปรุงในสมุดรายวันทั่วไป ณ วันสิ้นปีบัญชี ดังนี้

ก. กรณีเมื่อจ่ายเงินบันทึกบัญชีไว้เป็นค่าใช้จ่ายทั้งจำนวน ให้ปรับปรุงรายการค่าใช้จ่ายล่วงหน้าด้วยจำนวนเงินที่เป็นส่วนที่ได้รับประโยชน์ในปีต่อไป โดย

เดบิต บัญชีค่าใช้จ่าย.....จ่ายล่วงหน้า xx

เครดิต บัญชีค่าใช้จ่าย..... xx

ข. กรณีเมื่อจ่ายเงินบันทึกบัญชีไว้เป็นค่าใช้จ่ายล่วงหน้าทั้งจำนวน ให้ปรับปรุงรายการค่าใช้จ่ายด้วยจำนวนเงินที่เป็นส่วนที่ควรจ่ายในงวดบัญชีปัจจุบัน โดย

เดบิต บัญชีค่าใช้จ่าย..... xx

เครดิต บัญชีค่าใช้จ่าย.....จ่ายล่วงหน้า xx

บัญชีค่าใช้จ่ายประเภทนั้น ๆ จะโอนปิดบัญชีไปบัญชีกำไรขาดทุน ส่วนค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้าเป็นบัญชีสินทรัพย์ จะปิดยกยอดไปในงวดบัญชีต่อไป แสดงไว้ในงบดุลภายใต้หัวข้อหนี้สินหมุนเวียน

ตัวอย่าง

31 ธันวาคม 2549 เป็นวันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์

สหกรณ์บันทึกค่าเช่าสำนักงานซึ่งเป็นของเดือนมกราคม 2550 เป็นจำนวนเงิน 5,000 บาท เนื่องจากเป็นเงื่อนไขที่สหกรณ์จะต้องจ่ายค่าเช่าให้เป็นการล่วงหน้าอย่างน้อย 1 เดือน

การบันทึกบัญชี

ให้จัดทำใบโอนบัญชี บันทึกในสมุดรายวันทั่วไป โดย

เดบิต บัญชีค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า	5,000	
เครดิต บัญชีค่าเช่า		5,000

รายได้ค้างรับ

หมายถึง รายได้ที่ควรจะได้รับในงวดบัญชีปัจจุบัน แต่สหกรณ์ยังไม่ได้รับเงิน โดยอาจจะได้รับเงินในงวดบัญชีถัดไป ดังนั้นรายได้ที่ยังไม่ได้รับเงินนั้นในทางบัญชีให้ถือเป็นรายได้ในปีปัจจุบัน

วิธีปฏิบัติทางบัญชี ให้คำนวณหารายได้ที่ควรได้รับในงวดบัญชีปัจจุบัน แล้วบันทึกรายการปรับปรุงบัญชีในสมุดรายวันทั่วไป โดย

เดบิต บัญชีรายได้.....ค้างรับ	xx	
เครดิต บัญชีรายได้		xx

บัญชีรายได้ประเภทนั้น ๆ จะปิดโอนไปบัญชีกำไรขาดทุน ส่วนบัญชีรายได้ค้างรับซึ่งจะมียอดคงเหลือทางด้านเดบิตเป็นบัญชีประเภทสินทรัพย์ แสดงไว้ในงบดุลภายใต้หัวข้อสินทรัพย์หมุนเวียน

ตัวอย่าง

31 ธันวาคม 2549 เป็นวันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์

สหกรณ์มีรายได้ค่าเช่าตั้งตู้โชว์สินค้าจากบริษัทจำหน่ายเทปวีดีโอ เดือนละ 3,000 บาท โดยบริษัทจะจ่ายให้สหกรณ์ทุกวันที่ 1 ของเดือน แต่ในเดือนธันวาคม 2549 สหกรณ์ยังไม่ได้รับเงินค่าเช่าตั้งตู้โชว์สินค้า

การบันทึกบัญชี

31 ธันวาคม 2549

บันทึกบัญชีในสมุดรายวันทั่วไป โดย

เดบิต บัญชีรายได้ค่าเช่าตั้งตู้โชว์สินค้าค้างรับ	3,000	
เครดิต บัญชีรายได้ค่าเช่าตั้งตู้โชว์สินค้า		3,000

ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย

หมายถึง บัญชีค่าใช้จ่ายที่ควรเกิดขึ้นในงวดบัญชีปัจจุบัน โดยสหกรณ์ได้รับประโยชน์จากค่าใช้จ่ายในงวดบัญชีนี้แล้ว แต่สหกรณ์ยังมิได้จ่ายเงิน ซึ่งสหกรณ์อาจจ่ายในงวดบัญชีต่อไป จึงควรถือเป็นค่าใช้จ่ายในงวดบัญชีปัจจุบัน และมีภาระหนี้สินค่าใช้จ่ายค้างจ่าย ยกยอดไปเป็นหนี้สินในปีต่อไป

วิธีปฏิบัติทางบัญชี ณ วันสิ้นปีทางบัญชีให้สหกรณ์พิจารณาว่ามีค่าใช้จ่ายประเภทใดบ้างที่สหกรณ์ค้างชำระ และค้างชำระเป็นจำนวนเงินเท่าใดให้นำมาปรับปรุงบัญชีในสมุดรายวันทั่วไป โดย

เดบิต บัญชีค่าใช้จ่าย.....	xx	
เครดิต บัญชีค่าใช้จ่าย.....ค้างจ่าย		xx

บัญชีค่าใช้จ่ายจะถูกโอนปิดบัญชีไปบัญชีกำไรขาดทุน ส่วนบัญชีค่าใช้จ่ายค้างจ่ายจะปิดบัญชียกยอดไปแสดงไว้เป็นหนี้สินในงบดุล ภายใต้หัวข้อหนี้สินหมุนเวียน

ตัวอย่าง

31 ธันวาคม 2549

สหกรณ์เช่าเครื่องถ่ายเอกสารมาใช้ในการสำนักงานและจะต้องจ่ายค่าเช่าเดือนละ 5,000 บาท ทุกวันสิ้นเดือน แต่เดือนธันวาคมสหกรณ์จ่ายค่าเช่าในวันที่ 3 มกราคม 2549 เป็นจำนวนเงิน 5,000 บาท

การบันทึกบัญชี

ให้จัดทำใบโอน บันทึกบัญชีในสมุดรายวันทั่วไป โดย

เดบิต บัญชีค่าเช่าเครื่องถ่ายเอกสาร	5,000
เครดิต บัญชีค่าเช่าเครื่องถ่ายเอกสารค้างจ่าย	5,000

เครื่องเขียนแบบพิมพ์คงเหลือ

เครื่องเขียนแบบพิมพ์ เป็นสินทรัพย์หมุนเวียนของสหกรณ์ที่ใช้แล้วหมดไป แต่ถ้าหากซื้อมาแล้วใช้ไม่หมดในปีปัจจุบันให้สหกรณ์ทำการตรวจนับเครื่องเขียนแบบพิมพ์คงเหลือ ณ วันสิ้นปี แล้วตีราคาตามราคาทุน บันทึกบัญชีเครื่องเขียนแบบพิมพ์คงเหลือ ดังนี้

ก. กรณีเมื่อซื้อบันทึกไว้เป็นค่าใช้จ่ายในบัญชีค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์ ให้ปรับปรุงรายการโดยโอนออกจากบัญชีค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์ เนื่องจากจะนำไปใช้ต่อไปในงวดบัญชีปีต่อไป และบันทึกรายการปรับปรุงบัญชีในสมุดรายวันทั่วไป โดย

เดบิต บัญชีเครื่องเขียนแบบพิมพ์	xx
เครดิต บัญชีค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์	xx

ข. กรณีเมื่อซื้อบันทึกบัญชีไว้เป็นสินทรัพย์ในบัญชีเครื่องเขียนแบบพิมพ์ ให้ปรับปรุงรายการโดยลดยอดเครื่องเขียนแบบพิมพ์ลงเพื่อให้มีจำนวนคงเหลือเท่ากับที่ตรวจนับ และบันทึกรายการปรับปรุงในสมุดรายวันทั่วไป โดย

เดบิต บัญชีค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์	xx
เครดิต บัญชีเครื่องเขียนแบบพิมพ์	xx

บัญชีเครื่องเขียนแบบพิมพ์เป็นบัญชีประเภทสินทรัพย์จะถูกปิดบัญชีโอนไปแสดงไว้ในงบดุล ภายใต้หัวข้อสินทรัพย์หมุนเวียน และปิดโอนบัญชีค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์ไปบัญชีกำไรขาดทุน

เงินปันผล/เงินเฉลี่ยคืนตลาดเคลื่อน

เกิดขึ้นได้ 2 กรณี คือ

กรณีที่ 1 กรณีที่ประชุมใหญ่อนุมัติเงินปันผล/เฉลี่ยคืนสูงกว่าที่จ่ายจริง ให้ทำการปรับปรุงบัญชีโดยการโอนจำนวนเงินที่สูงกว่าที่จ่ายจริงออกจากบัญชีเงินปันผลค้างจ่าย/เงินเฉลี่ยคืนค้างจ่าย โดยบันทึกรายการในสมุดรายวันทั่วไป

เดบิต บัญชีเงินปันผลค้างจ่าย/เงินเฉลี่ยคืนค้างจ่าย xx

เครดิต บัญชีทุนสำรอง xx

กรณีที่ 2 กรณีที่ประชุมใหญ่อนุมัติเงินปันผล/เฉลี่ยคืนต่ำกว่าที่จ่ายจริง จำนวนเงินที่จ่ายเกินที่ได้รับอนุมัติ ให้บันทึกบัญชีเมื่อจ่ายเงินปันผล/เงินเฉลี่ยคืน ส่วนที่เกินกว่าที่ได้รับอนุมัติ โดย

เดบิต บัญชีเงินปันผลคลาดเคลื่อน/เงินเฉลี่ยคืนคลาดเคลื่อน xx

เครดิต บัญชีเงินสด xx

และในปีต่อมา เมื่อสหกรณ์มีกำไรสุทธิประจำปี สหกรณ์ต้องจัดสรรกำไรสุทธิชดเชยเงินปันผล/เงินเฉลี่ยคืนที่ได้จ่ายเกินกว่าที่จัดสรรไว้ในปีก่อน ๆ เมื่อที่ประชุมใหญ่อนุมัติให้จัดสรรชดเชยเงินปันผล/เงินเฉลี่ยคืนคลาดเคลื่อนนั้นแล้ว ให้บันทึกบัญชี โดย

เดบิต บัญชีเงินปันผล/เงินเฉลี่ยคืนค้างจ่าย xx

เครดิต บัญชีเงินปันผล/เงินเฉลี่ยคืนคลาดเคลื่อน xx

การปิดบัญชีประจำปีและการจัดทำกระดาดทำการงบทดลอง

การปิดบัญชีประจำปี หมายถึง การปิดบัญชี ณ วันสิ้นปีทางบัญชี โดยปิดบัญชีรายได้ รายจ่าย เพื่อโอนเข้าบัญชีกำไรขาดทุน เพื่อทราบจำนวนที่ได้กำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิ การปิดบัญชีนี้นั้นจะต้องบันทึกการผ่านสมุดรายวันทั่วไปเสียก่อน แล้วจึงยกยอดไปลงบัญชีในสมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป

สำหรับรายการที่เป็นทรัพย์สิน หนี้สินและทุน ให้ปิดบัญชีเพื่อหายยอดคงเหลือยกไปในสมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป เพื่อนำยอดคงเหลือไปแสดงไว้ในงบดุล

การปิดบัญชีในสมุดรายวันทั่วไป มีหลักพอสรุปได้ ดังนี้

1. ให้แสดงรายการปิดบัญชีประเภทค่าใช้จ่ายและส่วนลดรับจากการซื้อสินค้า ซึ่งเป็นต้นทุนขายไปยังบัญชีต้นทุนขาย ดังนี้

เดบิต บัญชีต้นทุนขาย xx

 บัญชีส่วนลดรับ xx

เครดิต บัญชีซื้อสินค้าที่มีภาษี xx

 บัญชีซื้อสินค้าที่ไม่มีภาษี xx

 บัญชีซื้อสินค้านำเข้าภาษีที่มีภาษี xx

 บัญชีซื้อสินค้านำเข้าภาษีที่ไม่มีภาษี xx

 บัญชีซื้อสินค้าผ่านบัญชี xx

 บัญชีค่าขนส่ง xx

 บัญชีสินค้าคงเหลือต้นปี xx

2. ให้ปิดบัญชีต้นทุนขาย บัญชีประเภทรายได้และบัญชีประเภทค่าใช้จ่ายโอนเข้าบัญชีกำไรขาดทุนในสมุดรายวันทั่วไป เพื่อหาผลกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิ โดย

เดบิต	บัญชีขาดทุนสุทธิ (กรณีผลรวมด้านเดบิตน้อยกว่าผลรวมด้านเครดิต)	xx
	บัญชีขายสินค้าที่มีภาษี	xx
	บัญชีขายสินค้าที่ไม่มีภาษี	xx
	บัญชีขายสินค้ารับฝากขายที่มีภาษี	xx
	บัญชีขายสินค้ารับฝากขายที่ไม่มีภาษี	xx
	บัญชีขายสินค้าผ่านบัญชี	xx
	บัญชีขายสินค้าผ่อนชำระ	xx
	บัญชีรายได้ค่าเช่า	xx
	บัญชีรายได้ค่าบริการเข้าเล่มเอกสาร	xx
	บัญชีรายได้อื่น	xx
	บัญชีดอกเบี้ยรับเงินฝากธนาคาร	xx
	บัญชีหนี้สูญรับคืน	xx
		...
เครดิต	บัญชีต้นทุนขาย	xx
	บัญชีส่วนลดจ่าย	xx
	บัญชีเงินเดือน	xx
	บัญชีค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์	xx
	บัญชีค่าใช้จ่ายวันประชุมใหญ่	xx
	บัญชีค่าส่งเสริมการขาย	xx
	บัญชีขาดทุนจากการตีราคาสินค้าลดลง	xx
	บัญชีค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะ	xx
	บัญชีค่าเบี้ยประชุม	xx
		xx
	บัญชีค่าเสื่อมราคา.....	xx
	บัญชีหนี้สงสัยจะสูญ .	xx
	บัญชีค่ารับรอง	xx
	บัญชีค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	xx
	บัญชีค่าใช้จ่ายสวัสดิการพนักงาน	xx
	บัญชีค่าเสียหายเงินสดขาดบัญชี	xx
	บัญชีค่าเสียหายสินค้าเสื่อมสภาพตัดบัญชี	xx
	บัญชีค่าเบี้ยประกันภัย	xx

บัญชีค่าจ้างล่วงหน้า

xx

บัญชีกำไรสุทธิ (กรณีผลรวมด้านเดบิต

มากกว่าผลรวมด้านเครดิต)

xx

และให้ผ่านรายการปิดบัญชีจากสมุดรายวันทั่วไปไปยังสมุดบัญชีแยกประเภททั่วไปให้ครบถ้วน
ทุกรายการและสำหรับรายการสินทรัพย์ หนี้สินและทุนให้ปิดบัญชีเพื่อหายอดคงเหลือยกไปแสดงไว้ในงบดุล

กระดาศทำการงบทดลอง

จัดทำขึ้นเพื่อรวบรวมยอดคงเหลือของบัญชีแยกประเภททุกบัญชีมาไว้ที่เดียวกัน เพื่อจัดทำ
งบการเงิน ทั้งนี้ เพื่อให้ง่ายและสะดวกในการจัดทำงบการเงินให้เป็นไปอย่างถูกต้อง จึงให้สหกรณ์ใช้
กระดาศทำการงบทดลองเป็นเครื่องมือเพื่อช่วยในการจัดทำงบการเงิน ซึ่งมีรูปแบบ ดังนี้

ร้านสหกรณ์.....จำกัด

กระดาศทำการงบทดลอง

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่.....

ชื่อบัญชี	งบทดลองก่อน ปรับปรุง		รายการ ปรับปรุง		งบทดลอง หลังปรับปรุง		งบต้นทุนขาย		งบกำไร ขาดทุน		งบดุล	
	เดบิต	เครดิต	เดบิต	เครดิต	เดบิต	เครดิต	เดบิต	เครดิต	เดบิต	เครดิต	เดบิต	เครดิต

วิธีการจัดทำกระดาศทำการงบทดลอง

1. ให้ใช้ข้อมูลในสมุดบัญชีแยกประเภททุกบัญชี โดยให้พิจารณาจากยอดคงเหลือของทุก ๆ บัญชี ณ วันสิ้นปีบัญชี เพื่อนำมากรอกลงในช่องแรกของกระดาศทำการงบทดลองก่อนรายการปรับปรุงหรือให้สหกรณ์นำงบทดลองประจำเดือนของเดือนเดียวกับเดือนที่ปิดบัญชี โดยนำช่องคงเหลือยกไปมากรอกลงกระดาศทำการงบทดลองในช่องงบทดลองก่อนรายการปรับปรุงก็ได้ เพราะจำนวนเงินคงเหลือของแต่ละบัญชีนั้นมีจำนวนเท่ากัน เนื่องจากงบทดลองประจำเดือนสหกรณ์ต้องจัดเก็บยอดจำนวนเงินที่เกิดขึ้นระหว่างเดือนของแต่ละบัญชีจากสมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป และกระทบยอดเพื่อหายอดคงเหลือของแต่ละบัญชี ซึ่งจะได้ยอดคงเหลือของทุกบัญชีที่ปรากฏในสมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป ณ วันสิ้นปีทางบัญชี
- 2.ให้นำรายการปรับปรุง ณ วันสิ้นปีหลังจากที่จัดเก็บงบทดลองก่อนรายการปรับปรุง และรวมยอดเดบิตเท่ากับยอดรวมเครดิต
3. ให้กระทบยอดงบทดลองก่อนรายการปรับปรุงกับรายการปรับปรุงเป็นงบทดลองหลังปรับปรุงเพื่อนำไปกระจายเป็นงบต้นทุนขาย งบกำไรขาดทุนและงบดุลต่อไป

4. ให้พิจารณาช่องงบทดลองหลังปรับปรุง โดยพิจารณารายการบัญชีแต่ละรายการว่า

4.1 ถ้าเป็นรายการประเภทสินทรัพย์ หนี้สิน และทุน ให้ออกยอดไว้ในช่องงบดุลในช่องเดบิต หรือเครดิต

4.2 ถ้าเป็นรายการเกี่ยวกับต้นทุนขาย เช่น ซื้อสินค้า ค่าขนส่ง ส่วนลดรับ ให้ออกยอดไว้ในช่องงบต้นทุนขาย

4.3 ถ้าเป็นรายการประเภทรายได้ และค่าใช้จ่าย ให้ออกยอดไว้ในช่องงบกำไรขาดทุน

5. ให้พิจารณาช่องงบต้นทุนขาย คำนวณหาต้นทุนขาย ยกยอดไปงบกำไรขาดทุน ในช่องเดบิต

6. พิจารณาช่องงบกำไรขาดทุน ถ้าปรากฏว่า

- รายได้ ซึ่งอยู่ทางด้านเครดิต มีจำนวนมากกว่า ค่าใช้จ่ายทางด้านเดบิตถือเป็นกำไรสุทธิ ยกไปงบดุล ทางด้านเครดิต

- รายได้ ซึ่งอยู่ทางด้านเครดิต มีจำนวนน้อยกว่า ค่าใช้จ่ายทางด้านเดบิต ถือเป็นขาดทุนสุทธิ ยกไปงบดุล ทางด้านเดบิต

7. พิจารณาช่องงบดุล โดยให้บวกเลขทางด้านเดบิตรวมกัน จะต้องมีความเท่ากันกับจำนวนทางด้านเครดิตรวมกันเสมอ

การจัดทำงบการเงินประจำปี

เมื่อจัดทำรายการปิดบัญชีในสมุดรายวันทั่วไป และสมุดบัญชีแยกประเภทเสร็จเรียบร้อยแล้วให้นำรายการปิดบัญชีนี้นำไปจัดทำงบการเงินในรูปของงบต้นทุนขาย งบกำไรขาดทุนและงบดุล ทั้งนี้เพื่อให้สหกรณ์ทราบถึงผลการดำเนินธุรกิจในรอบระยะเวลาตั้งแต่วันเริ่มต้นปีบัญชีจนกระทั่งถึงวันสิ้นปีบัญชีว่า สหกรณ์ประสบผลกำไรหรือขาดทุนและยังทราบถึงฐานะทางการเงินของสหกรณ์ ณ วันสิ้นปีทางบัญชีว่ามีสินทรัพย์ หนี้สินและทุนอะไรบ้าง คงเหลืออยู่เพื่อให้สหกรณ์นำไปใช้ในการดำเนินงานในปีบัญชีต่อไป

งบการเงิน ประกอบด้วย

- งบดุล
- งบกำไรขาดทุน
- งบต้นทุนขาย/บริการ
- หมายเหตุประกอบงบการเงิน

ทั้งนี้ รูปแบบการแสดงรายการในงบการเงินให้สหกรณ์จัดทำตามรูปแบบที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนด ดังนี้

งบดุล เป็นบที่แสดงให้เห้นฐานะการเงินของสหกรณ์ ณ วันใดวันหนึ่ง ทั้งนี้ งบดุลของร้านสหกรณ์ จะต้องแสดงให้เป็นไปตามคำแนะนำของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ซึ่งกำหนดไว้ในคู่มือการจัดทำงบการเงิน สำหรับสหกรณ์ประเภทการเกษตร ร้านค้า บริการ และเครดิตยูเนียน โดยให้สหกรณ์แสดงงบกำไรขาดทุน แยกออกตามธุรกิจอย่างชัดเจน ดังนั้น กรณีร้านค้าจึงแสดงงบการเงินตามรูปแบบ ดังนี้

ร้านสหกรณ์.....จำกัด

งบดุล

ณ วันที่.....และ.....

		ปี 25.....	ปี 25.....
	หมายเหตุ	บาท	บาท
สินทรัพย์			
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	2		
เงินฝากสหกรณ์อื่น			
เงินส่งชำระหนี้ระหว่างทาง			
เงินลงทุนระยะสั้น	3		
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น – สุทธิ	4		
ลูกหนี้ระยะสั้น-สุทธิ	5		
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมรับ-สุทธิ	6		
สินค้าคงเหลือ	7		
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	8		
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน			
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
เงินลงทุนระยะยาว	3		
เงินให้กู้ยืมระยะยาว	4		
ลูกหนี้ระยะยาว-สุทธิ	5		
มูลค่าพันธบัตร – สุทธิ	9		
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์-สุทธิ	10		
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	11		
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	12		
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
รวมสินทรัพย์			

		ปี 25.....	ปี 25.....
	หมายเหตุ	บาท	บาท
หนี้สินและทุนของสหกรณ์			
หนี้สินหมุนเวียน			
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ยืม	13		
เจ้าหนี้การค้าและตัวเงินจ่าย			
ส่วนของหนี้สินไม่หมุนเวียนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	16,17		
เงินรับฝาก	14		
ค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย			
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	15		
รวมหนี้สินหมุนเวียน			
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
เงินกู้ยืมระยะยาว	16		
เจ้าหนี้ค่าเช่าซื้อสินทรัพย์	17		
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	18		
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน			
รวมหนี้สิน			
ทุนของสหกรณ์			
ทุนเรือนหุ้น (มูลค่าหุ้นละ.....บาท)			
หุ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้ว			
หุ้นที่ชำระไม่ครบมูลค่า			
ทุนสำรอง			
ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่น ๆ	19		
กำไร(ขาดทุน)จากเงินลงทุนที่ยังไม่เกิดขึ้น	20		
ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์			
(ขาดทุนสะสม)			
กำไร(ขาดทุน) สุทธิประจำปี			
รวมทุนของสหกรณ์			
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์			
หมายเหตุ ประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้			
		(ลงชื่อ).....	
		(.....)	
		ประธานกรรมการ	
		(ลงชื่อ).....	
		(.....)	
		เลขานุการ	
		วันที่.....	

คำอธิบายประกอบการจัดทำงานการเงิน

คำอธิบายรายการในงบดุล

การแสดงรายการในงบดุลของสหกรณ์ประเภทการเกษตร นิคม ประมง ร้านค้า บริการ และเครดิตยูเนียน ให้แสดงตามรูปแบบที่กำหนดข้างต้น ทั้งนี้รายการใดที่ไม่มีไม่ต้องแสดงรายการนั้น โดยต้องแสดงให้ถูกต้องตามประเภทและขอบเขตความหมาย ดังนี้

ส่วนหัวของงบ

ณ วันที่.....และ.....ให้ใช้ ณ วันสิ้นปีทางบัญชี ปัจจุบันและปีทางบัญชีปีก่อน เช่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2549 และ 2548 เป็นต้น

สินทรัพย์

หมายถึง สิ่งที่มีตัวตนหรือไม่มีตัวตนที่อยู่ในความควบคุมของสหกรณ์ ซึ่งเป็นผลของเหตุการณ์ในอดีตที่อาจได้มาจากการซื้อหรือสร้างขึ้นเอง เช่าซื้อ รับบริจาค โดยสหกรณ์จะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากกระแสเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสดทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมทั้งต้องสามารถวัดมูลค่าได้อย่างน่าเชื่อถือ

สินทรัพย์ ประกอบด้วย

1. สินทรัพย์หมุนเวียน
2. สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน

1. **สินทรัพย์หมุนเวียน** หมายถึง เงินสดหรือสินทรัพย์ที่สหกรณ์ถือไว้เพื่อขายหรือนำมาใช้ในการดำเนินงานตามปกติ และสหกรณ์คาดว่าจะได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์นั้นภายใน 12 เดือนนับจากวันที่ในงบดุล ทั้งนี้ ถ้ารอบระยะเวลาการดำเนินงานตามปกติของสหกรณ์สั้นกว่า 1 ปี ให้ถือระยะเวลา 1 ปี เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาจัดประเภทของสินทรัพย์หมุนเวียน

1.1 เงินสดและเงินฝากธนาคาร

เงินสด หมายถึง ธนบัตรและเหรียญกษาปณ์ที่สหกรณ์มีอยู่ รวมทั้งเช็คที่ยังไม่ได้นำฝากเช็คเดินทาง ดราฟท์ของธนาคาร ตัวแลกเงินไปรษณีย์ และธนาคติ ทั้งนี้ ไม่รวมดวงตราไปรษณีย์อากรแสตมป์ เช็คลงวันที่ล่วงหน้า ใบยืมและเอกสารทางการเงิน ได้แก่ ตัวเงิน พันธบัตรรัฐบาล ใบหุ้นกู้ ใบหุ้นทุน ฯลฯ

เงินฝากธนาคาร หมายถึง เงินฝากธนาคารทุกประเภท เงินฝากธนาคารออมสินเพื่อการโอนรับจ่าย (เงิน อ.ร.จ.) รวมทั้งบัตรเงินฝากที่ออกโดยธนาคารและสถาบันการเงิน

อนึ่ง กรณีมีเงินสดขาดบัญชีให้แสดง รายการเป็นเอกเทศถัดจากรายการเงินสดและเงินฝากธนาคาร โดยแสดง เงินสดขาดบัญชี หักด้วย ค่าเผื่อเงินสดขาดบัญชี ดังนี้

เงินสดและเงินฝากธนาคาร	
เงินสดขาดบัญชี	50,000.00
หัก ค่าเผื่อเงินสดขาดบัญชี	50,000.00
	<u>0.00</u>

1.2 เงินฝากสหกรณ์อื่น หมายถึง เงินที่สหกรณ์ฝากไว้ที่ชุมนุมสหกรณ์และสหกรณ์อื่น

หากมีเงินฝากชุมนุมสหกรณ์เพียงแห่งเดียว ให้ระบุชื่อรายการเป็น “เงินฝากชุมนุมสหกรณ์” แทนชื่อรายการ “เงินฝากสหกรณ์อื่น”

1.3 เงินส่งชำระหนี้ระหว่างทาง หมายถึง เงินที่สหกรณ์ส่งชำระหนี้ แต่ยังไม่อาจจำแนกเงินที่ส่งนั้นได้ว่าเป็นส่วนที่ชำระดอกเบี้ย และส่วนที่ชำระต้นเงินเป็นจำนวนเท่าใด หรือยังไม่ได้รับหลักฐานการชำระหนี้

1.4 เงินลงทุน หมายถึง หลักทรัพย์ที่สหกรณ์ถือไว้โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะได้รับประโยชน์ในรูปของรายได้หรือผลตอบแทนอื่น เช่น หุ้นชุมนุมสหกรณ์ หุ้นของธนาคารที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่สหกรณ์ หุ้นบริษัทสหประกันชีวิต พันธบัตรรัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ ตั๋วสัญญาใช้เงินของชุมนุมสหกรณ์ กองทุนวายุภักษ์หนึ่ง ตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่ธนาคารเป็นผู้ออกให้ เป็นต้น

เงินลงทุนระยะสั้น หมายถึง หลักทรัพย์ที่สหกรณ์ตั้งใจถือไว้ไม่เกิน 1 ปี โดยจะขายเมื่อมีความต้องการเงินสด รวมทั้งส่วนของเงินลงทุนระยะยาวที่จะครบกำหนดไถ่ถอนภายในรอบหนึ่งปีบัญชีถัดไป

การจัดประเภทของเงินลงทุนและการตีราคา ณ วันสิ้นปีทางบัญชี

1.4.1 **เงินลงทุนที่อยู่ในความต้องการของตลาด** หมายถึง หลักทรัพย์หรือเงินลงทุนที่มีการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หรือตลาดหลักทรัพย์อื่นที่ทำการเผยแพร่ราคาต่อสาธารณชน เช่น หุ้นของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ หุ้นของธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงิน ตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่มีการซื้อขายกันผ่านธนาคารซึ่งมีการเผยแพร่ราคาต่อสาธารณชน เป็นต้น ให้ตีราคาตามมูลค่ายุติธรรม เงินลงทุนดังกล่าวให้แสดงมูลค่าสุทธิหลังหักค่าเผื่อการปรับมูลค่าเงินลงทุน

1.4.2 **เงินลงทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาด** หมายถึง หลักทรัพย์หรือเงินลงทุนที่ไม่มีการซื้อ - ขายกันในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยหรือตลาดหลักทรัพย์อื่นที่ทำการเผยแพร่ราคาต่อสาธารณชน เช่น หุ้นชุมนุมสหกรณ์ ตั๋วสัญญาใช้เงินของชุมนุมสหกรณ์ เป็นต้น ให้ตีราคาตามราคาทุน

1.5 **เงินให้กู้ยืมระยะสั้น - สุทธิ** หมายถึง เงินให้สหกรณ์อื่นและให้สมาชิกกู้ยืมทุกประเภท โดยมีสัญญาการกู้ยืมเป็นหลักฐาน ซึ่งยังคงค้างชำระต่อสหกรณ์ หักค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ (ส่วนที่กันไว้สำหรับลูกหนี้ที่คาดว่าจะเรียกเก็บไม่ได้) และค่าเผื่อนี้ตลาดเคลื่อนไหว (ส่วนที่ตั้งไว้สำหรับลูกหนี้ที่พบว่าบัญชีย่อยมียอดรวมสูงกว่าบัญชีคุมยอด)

1.6 **ลูกหนี้ระยะสั้น - สุทธิ** หมายถึง สิทธิเรียกร้องจากบุคคลอื่น ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบเงินสด สินค้าหรือบริการที่มีกำหนดระยะเวลาชำระคืนภายในหนึ่งรอบปีบัญชีถัดไป และลูกหนี้ที่ถึงกำหนดชำระแล้ว แต่ยังไม่ได้รับชำระคืน รวมกันทุกประเภทหักค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ และค่าเผื่อนี้ตลาดเคลื่อนไหว ทั้งนี้ ลูกหนี้ระยะสั้น - สุทธิ ประกอบด้วย ลูกหนี้ประเภทต่าง ๆ ได้แก่

➤ **ตัวเงินรับ** หมายถึง ตัวเงินรับชำระค่าสินค้าและบริการ อันเกิดจากการที่สหกรณ์ขายสินค้าหรือบริการและได้รับตัวเงินรับเป็นการชำระหนี้จากลูกหนี้

➤ **ลูกหนี้การค้า** หมายถึง เงินที่ค้างชำระค่าสินค้าที่สหกรณ์ได้ขายไปตามปกติ

➤ **ลูกหนี้ขายสินค้าผ่านบัญชี** หมายถึง เงินที่สมาชิกค้างชำระค่าสินค้าที่สหกรณ์เป็นคนกลางในการขายตามวิธีการขายผ่านบัญชี

➤ **ลูกหนี้จากการขายผ่อนชำระ** หมายถึง เงินที่สมาชิกค้างชำระค่าสินค้าที่สหกรณ์ได้ขายไปตามวิธีการขายผ่อนชำระ ซึ่งการแสดงรายการลูกหนี้ประเภทนี้จะยังไม่มีการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ แต่จะ ต้องหักดอกผลจากการขายผ่อนชำระรอดบัญชีด้วย

➤ **ลูกหนี้ค่าบริการ** หมายถึง เงินที่สมาชิกค้างชำระค่าบริการที่สหกรณ์ได้ให้บริการไปแล้ว

➤ **ลูกหนี้อื่นๆ** หมายถึง ลูกหนี้ที่ไม่อาจจัดอยู่ในประเภทของลูกหนี้ดังกล่าวข้างต้นได้ เช่น เงินยืมที่ตรงที่กรรมการและเจ้าหน้าที่ยืมไปจากสหกรณ์ รวมทั้งหนี้สินที่กรรมการและเจ้าหน้าที่มีต่อสหกรณ์ ไม่ว่าในลักษณะใดก็ตาม เช่น ลูกหนี้เงินสดขาดบัญชี ลูกหนี้สินค้าขาดบัญชี (ที่มีการทำหนังสือรับรองจำนวนเงินสดและหนังสือรับรองจำนวนสินค้าขาดบัญชี) ลูกหนี้ตลาดเคลื่อน (ผลต่างระหว่างยอดรวมของบัญชีย่อยที่ต่ำกว่าบัญชีคุมยอดลูกหนี้) ลูกหนี้ระหว่างดำเนินคดี (ลูกหนี้ที่สหกรณ์ได้ยื่นฟ้องต่อศาลและศาลได้มีคำสั่งประทับรับฟ้องแล้ว) ลูกหนี้ตามคำพิพากษา (ลูกหนี้ที่สหกรณ์ได้ดำเนินคดี และศาลได้มีคำพิพากษาหรือมีสัญญาประนีประนอมยอมความให้ชดใช้เงินแก่สหกรณ์แล้ว) เป็นต้น

ข้อสังเกตเกี่ยวกับการแสดงรายการลูกหนี้

➤ ลูกหนี้ที่มียอดคงเหลือด้านเครดิต (เกิดจากการชำระหนี้เกิน) ให้นำไปแสดงรายการในหนี้สินหมุนเวียนอื่น

➤ กรณีที่ลูกหนี้มีรายการเดียวและไม่มีค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ค่าเผื่อนี้ตลาดเคลื่อน การแสดงรายการให้ระบุประเภทลูกหนี้ให้ชัดเจน โดยตัดคำว่า “สุทธิ” ออก และไม่ต้องจัดทำหมายเหตุประกอบงบการเงิน

➤ กรณีลูกหนี้ทุกประเภทมีการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเต็มจำนวน ให้แสดงรายการลูกหนี้แต่ละประเภทให้ชัดเจน พร้อมกับแสดงรายการหักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญด้วย ตามตัวอย่างดังนี้

เงินลงทุนระยะสั้น	
ลูกหนี้การค้า	3,000.00
ลูกหนี้เงินสดขาดบัญชี	10,000.00
ลูกหนี้สินค้าขาดบัญชี	<u>7,000.00</u>
รวม	20,000.00
<u>หัก</u> ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	<u>20,000.00</u>
	<u>0.00</u>

ทั้งนี้ ไม่ต้องจัดทำหมายเหตุประกอบงบการเงิน

➤ กรณีปัจจุบันตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกหนี้ทุกประเภทเต็มจำนวน แต่ปีก่อนตั้งไว้ไม่เต็มจำนวน การแสดงรายการให้ถือปัจจุบันเป็นเกณฑ์ โดยระบุลูกหนี้แต่ละประเภทให้ชัดเจน พร้อมกับแสดงรายการหักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญด้วย ตามตัวอย่างดังนี้

	ปีปัจจุบัน	ปีก่อน
เงินลงทุนระยะสั้น		
ลูกหนี้การค้า	3,000.00	3,000.00
ลูกหนี้เงินสดขาดบัญชี	10,000.00	10,000.00
ลูกหนี้สินค้าขาดบัญชี	<u>7,000.00</u>	<u>7,000.00</u>
รวม	20,000.00	20,000.00
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	<u>20,000.00</u>	<u>18,000.00</u>
	<u>0.00</u>	<u>2,000.00</u>

ทั้งนี้ ไม่ต้องจัดทำหมายเหตุประกอบงบการเงิน

➤ กรณีปีปัจจุบันตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกหนี้ทุกประเภทไม่เต็มจำนวน แต่ปีก่อนตั้งไว้เต็มจำนวน การแสดงรายการให้ถือปีปัจจุบันเป็นเกณฑ์ โดยแสดงตามรูปแบบปกติ ดังนี้

	ปีปัจจุบัน	ปีก่อน
.....		
เงินลงทุนระยะสั้น		
ลูกหนี้ระยะสั้น – สุทธิ		
.....		

1.7 ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม – สุทธิ หมายถึง ดอกเบี้ยจากเงินให้สมาชิกหรือสหกรณ์อื่นกู้ทุกประเภทที่ลูกหนี้ค้างชำระต่อสหกรณ์ หักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

กรณีไม่มีค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญให้ตัดคำว่า “สุทธิ” ออก และไม่ต้องจัดทำหมายเหตุประกอบงบการเงิน

1.8 สินค้าคงเหลือ หมายถึง สินทรัพย์ที่มีไว้เพื่อขายตามลักษณะการประกอบธุรกิจโดยปกติกรณีเป็นสหกรณ์ที่มีการดำเนินงานด้านแปรรูป สินค้าคงเหลือให้รวมถึงสินค้าที่อยู่ระหว่างกระบวนการผลิตและวัตถุดิบที่มีไว้เพื่อการผลิต ทั้งนี้ สินค้าคงเหลือไม่รวมถึงสินค้าที่รับฝากขาย วัสดุที่มีไว้ในโรงงานและในสำนักงาน สินค้าที่ลงบัญชีขายแล้วแต่ผู้ซื้อยังไม่ได้รับสินค้า ตลอดจนสินค้าที่สั่งซื้อและผู้ขายส่งสินค้ามาให้แล้วแต่ยังไม่ได้ลงบัญชีซื้อในงวดนั้น สำหรับสินค้าที่สั่งซื้อและลงบัญชีซื้อแล้วแต่ได้รับสินค้านั้นยังไม่ครบ ให้ถือจำนวนที่ไม่ครบนั้นเป็นสินค้าคงเหลือด้วย

สินค้าคงเหลือข้างต้นจะเป็นสินค้าที่มีสภาพปกติ บวกด้วย สินค้าเสื่อมชำรุด โดยยอดสินค้าคงเหลือจะเท่ากับสินค้าคงเหลือที่ตรวจนับได้จริง ณ วันสิ้นปีทางบัญชี ซึ่งมีทั้งสภาพปกติและเสื่อมชำรุด

อนึ่ง กรณีที่สหกรณ์มีสินค้าขาดบัญชี(สินค้าขาดบัญชีที่ยังไม่มีผู้รับผิดชอบหรืออยู่ระหว่างการพิจารณาหาผู้รับผิดชอบ) ให้แสดงรายการในงบดุลเป็นรายการต่อจาก “สินค้าคงเหลือ” โดยให้แสดงรายการ หักด้วย ค่าเผื่อสินค้าขาดบัญชี (ส่วนที่ตั้งไว้สำหรับสินค้าขาดหายที่ยังไม่มีผู้รับผิดชอบ) ดังนี้

	ปีปัจจุบัน	ปีก่อน
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม – สุทธิ		
สินค้าคงเหลือ		
สินค้าขาดบัญชี		
<u>หัก</u> ค่าเผื่อสินค้าขาดบัญชี	<u>.....</u>	<u>.....</u>
	<u>.....</u>	<u>.....</u>
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	<u>.....</u>	<u>.....</u>

1.9 สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น หมายถึง

1.9.1 วัสดุคงเหลือ หมายถึง ของส่วนน้อยที่ใช้ในการทำหรือผลิตสินค้าสำเร็จรูป อาจเป็นส่วนผสมหรือส่วนประกอบหรือไม่ก็ได้ เช่น กระสอบ หินขัด น้ำมันเชื้อเพลิง น้ำมันหล่อลื่น เชือก ฯลฯ รวมทั้งของที่ซื้อหรือได้มาเพื่อใช้ในการดำเนินงานตามปกติของสหกรณ์ ซึ่งจะใช้หมดไปในระยะเวลาสั้น เช่น เครื่องเขียนแบบพิมพ์ วัสดุสำนักงาน เป็นต้น

1.9.2 ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า เช่น ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า ค่าเบี้ยประกันภัยจ่ายล่วงหน้า เป็นต้น

1.9.3 รายได้ค้างรับ เช่น ค่าปรับค้างรับ (ให้แสดงจำนวนสุทธิหลังจากหักค่าเผื่อนี้ลงเสียจะสูญ)

ค่าเช่าค้างรับ ค่านายหน้าค้างรับ เป็นต้น

1.9.4 เงินชำระหนี้เกินรอเรียกคืน หรือเจ้าหนี้ยอดเดบิต

1.9.5 เงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนคลาดเคลื่อน

1.9.6 ทรัพย์สินรอการขาย หมายถึง ทรัพย์สินที่ตกเป็นของสหกรณ์ เนื่องจากการชำระหนี้ หรือเนื่องจากการที่สหกรณ์ได้ซื้อทรัพย์สินที่จำนองไว้กับสหกรณ์จากการขายทอดตลาด โดยคำสั่งของศาลหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์

1.9.7 สินทรัพย์หมุนเวียนอื่นที่ไม่อาจแสดงไว้ในรายการที่ 1.1 ถึง 1.8 ได้

อนึ่ง สำหรับเงินทดรองจ่ายดำเนินคดี กรณีที่ทราบแน่ชัดว่าการดำเนินคดีสิ้นสุดในหนึ่งรอบปีบัญชีถัดไป ให้แสดงรายการเงินทดรองจ่ายดำเนินคดีเฉพาะส่วนที่คดีกำลังจะสิ้นสุดนั้นไว้เป็นสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น

สำหรับกรณีที่สหกรณ์จดทะเบียนเข้าสู่ระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม หากในวันสิ้นปี บัญชีภาษีมูลค่าเพิ่มมียอดคงเหลือยกไปทางด้าน “เดบิต” ให้แสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มดังกล่าวภายใต้รายการสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น

ในกรณีที่สินทรัพย์หมุนเวียนอื่นใดมีจำนวนเงินตั้งแต่ร้อยละ 5 ของยอดรวมสินทรัพย์หมุนเวียนทั้งสิ้น ให้แสดงรายการสินทรัพย์หมุนเวียนนั้น ๆ ไว้แต่ละประเภทเป็นเอกเทศ โดยระบุชื่อให้ชัดเจนและเรียงลำดับก่อนรายการ “สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น” ตามตัวอย่างดังนี้

.....	
สินค้าคงเหลือ	100,000.00
ค่าเบี้ยประกันจ่ายล่วงหน้า	2,000.00
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	<u>500.00</u>
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	<u>300,000.00</u>

กรณีรายการร้อยละ 5 ของสินทรัพย์หมุนเวียนอื่นในปัจจุบันและปีก่อนไม่เท่ากัน ให้ยึดถือปัจจุบันเป็นหลักในการแสดงรายการ

อนึ่ง กรณีสินทรัพย์หมุนเวียนอื่นมีเพียงรายการเดียว ให้ระบุชื่อสินทรัพย์หมุนเวียนอื่นนั้นไว้แทนที่รายการ “สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น” ตามตัวอย่าง ดังนี้

.....	
สินค้าคงเหลือ	100,000.00
ค่าเบี้ยประกันจ่ายล่วงหน้า	<u>2,500.00</u>
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	<u>300,000.00</u>

2. สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน หมายถึง สินทรัพย์ที่ไม่ใช่สินทรัพย์หมุนเวียนที่มีตัวตน รวมถึงสินทรัพย์ไม่มีตัวตน สินทรัพย์ทางการเงิน และสินทรัพย์ดำเนินงานที่มีระยะยาวโดยลักษณะ ซึ่งปกตินับระยะเวลาที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์นั้นเกินกว่า 12 เดือน นับจากวันที่ในงบดุล

2.1 เงินลงทุนระยะยาว หมายถึง หลักทรัพย์ที่สหกรณ์ตั้งใจถือไว้เป็นระยะเวลานานเกินกว่า 1 ปี รวมทั้งเงินลงทุนที่ไม่มีกำหนดอายุได้ถอน

2.2 เงินให้กู้ยืมระยะยาว หมายถึง เงินให้สหกรณ์อื่นและให้สมาชิกกู้ยืมทุกประเภทที่มีกำหนดชำระคืนเกินกว่า 12 เดือน นับจากวันที่ในงบดุล

2.3 ลูกหนี้ระยะยาว - สุทธิ หมายถึง ลูกหนี้ที่มีอายุการเป็นหนี้หรือสิทธิในการเรียกร้องยังไม่ครบกำหนดเรียกคืนในรอบปีบัญชีถัดไป หักด้วย ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

2.4 มูลค่าพันธบัตร - สุทธิ หมายถึง มูลค่าพันธบัตรที่มีได้มีไว้เพื่อขายโดยตรงแต่มีไว้เพื่อใช้ทำพันธหรือให้ผลผลิต ซึ่งมีอายุการใช้ประโยชน์เกินกว่า 1 ปี หักด้วย ค่าเสื่อมพันธบัตรสะสม

ทั้งนี้ หากมูลค่าพันธบัตรที่มีอายุการใช้ประโยชน์คงเหลือน้อยกว่า 12 เดือน นับจากวันที่ในงบดุลให้นำไปแสดงไว้ในสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ๆ โดยแสดงด้วยยอดมูลค่าพันธบัตร หักด้วย ค่าเสื่อมพันธบัตรสะสม เช่น ไก่พันธุ์ไข่ เป็นต้น

2.5 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ หมายถึง สินทรัพย์ที่มีตัวตนที่สหกรณ์มีไว้เพื่อใช้ประโยชน์ในการผลิตเพื่อใช้ในการจำหน่ายสินค้าหรือให้บริการ เพื่อให้เช่าหรือเพื่อใช้ในการบริหารงาน ซึ่งคาดว่าจะใช้ประโยชน์มากกว่าหนึ่งรอบปีบัญชี รวมถึงสิ่งที่มีไว้เพื่อใช้ในการบำรุงรักษาหรือซ่อมแซมสินทรัพย์ดังกล่าว ทั้งนี้ ต้องเป็นสินทรัพย์ที่มีได้มีไว้เพื่อขาย ซึ่งอาจจำแนกเป็น

2.5.1 สินทรัพย์ที่ไม่ต้องหักค่าเสื่อมราคา ได้แก่ ที่ดิน

2.5.2 สินทรัพย์ที่ต้องหักค่าเสื่อมราคา ได้แก่ อาคาร สิ่งปลูกสร้าง เครื่องจักรและอุปกรณ์ ยานพาหนะ เครื่องใช้สำนักงาน (รวมเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์) ฯลฯ การแสดงรายการให้แสดงด้วยยอดสุทธิหลังจากหักค่าเสื่อมราคาสะสมแล้ว

อนึ่ง กรณีสินทรัพย์มีที่ดิน อาคารและอุปกรณ์มีเพียงรายการเดียวให้ระบุชื่อไว้แทนที่รายการ “ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ – สุทธิ” หากสินทรัพย์ใช้วิธีบันทึกค่าเสื่อมราคาหักจากยอดสินทรัพย์โดยตรง ให้แสดงรายการด้วยยอดคงเหลือตามบัญชี โดยไม่ต้องจัดทำหมายเหตุประกอบงบการเงิน แต่ถ้าสินทรัพย์บันทึกค่าเสื่อมราคาไว้ในบัญชีค่าเสื่อมราคาสะสม ให้แสดงรายการด้วยยอดสุทธิหลังจากหักค่าเสื่อมราคาสะสม และต้องจัดทำหมายเหตุประกอบงบการเงิน

2.6 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน หมายถึง สินทรัพย์ประเภทที่ไม่อาจแลเห็นและจับต้องไม่ได้ มีลักษณะเป็นสิทธิต่าง ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด การแสดงรายการให้แสดงด้วยยอดสุทธิหลังจากหักค่าตัดจ่ายซึ่งได้แก่

2.6.1 **สิทธิการเช่า** หมายถึง สิทธิที่ผู้เช่าได้รับเหนืออสังหาริมทรัพย์ที่เช่าจากเจ้าของสินทรัพย์โดยตรง โดยผู้เช่าจะต้องจ่ายเงินค่าเช่าสิทธิด้วยเงินจำนวนมาก ทั้งนี้ สิทธิการเช่าส่วนใหญ่จะเป็นการเช่าในระยะยาว

2.6.2 **สิทธิการใช้ประโยชน์ในที่ดิน อาคาร อุปกรณ์และอื่น ๆ** หมายถึง สิทธิที่สินทรัพย์ได้ใช้ประโยชน์ในที่ดิน อาคาร อุปกรณ์และอื่น ๆ โดยไม่ได้เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในสินทรัพย์นั้น ทั้งนี้ สินทรัพย์จะต้องจ่ายเงินเพื่อให้ได้สิทธิในการใช้ประโยชน์ดังกล่าว

2.6.3 **สิทธิบัตร** เป็นสิทธิตามกฎหมายซึ่งรัฐบาลมอบให้แก่บุคคลหนึ่งบุคคลใดในการผลิตจำหน่าย หรือได้รับผลประโยชน์จากสิ่งประดิษฐ์ขึ้นใหม่ ในกรณีที่สินทรัพย์ซื้อสิทธิบัตรจากผู้อื่น ให้บันทึกบัญชีด้วยราคาที่จ่ายซื้อ และในกรณีที่สินทรัพย์จดทะเบียนสิ่งประดิษฐ์ของตนเอง ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นที่เสียไปในการได้สิทธิบัตร ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการทดลอง ค้นคว้า ค่าจดทะเบียน ฯลฯ ถือเป็นราคาทุนของสิทธิบัตร

2.6.4 **สัมปทาน** เป็นสัญญาที่รัฐบาลตกลงให้สิทธิในการดำเนินงานอันเกี่ยวกับสินทรัพย์ของรัฐบาล โดยราคาทุนของสัมปทานก็คือค่าใช้จ่ายในการขอสัมปทาน

2.6.5 **สิทธิในการใช้ซอฟต์แวร์ต่าง ๆ** หมายถึง สิทธิในการขอใช้ซอฟต์แวร์ที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์

ให้เปิดเผยเกี่ยวกับการได้มาซึ่งสิทธิในการใช้และอายุการใช้ประโยชน์ไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

อนึ่ง กรณีสินทรัพย์ไม่มีตัวตนมีเพียงรายการเดียว ให้ระบุชื่อสินทรัพย์ไม่มีตัวตนนั้นไว้แทนที่รายการ “สินทรัพย์ไม่มีตัวตน” ตามตัวอย่างดังนี้

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ – สุทธิ	
สิทธิการใช้อยู่อาศัยในอาคาร	50,000
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	<u>.....</u>
รวมสินทรัพย์	<u>80,000</u>

2.7 สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น หมายถึง สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนนอกเหนือจากรายการ 2.1 ถึง 2.6 ประกอบด้วยรายการต่อไปนี้

2.7.1 ค่าใช้จ่ายรอตัดบัญชี ซึ่งได้แก่ ค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนที่เกิดขึ้นแล้วและก่อให้เกิดประโยชน์แก่สหกรณ์เป็นระยะเวลานานเกินกว่า 1 งวดบัญชี เช่น ค่าปรับปรุง ค่าตกแต่งหรือค่าซ่อมแซมสินทรัพย์ที่ใช้เงินจำนวนมากและทำให้สินทรัพย์นั้นคงสภาพดีดังเดิม ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายรอตัดบัญชีไม่รวมถึงผลเสียหายหรือผลขาดทุนที่เกิดขึ้นแล้วเป็นจำนวนมากที่ประสงค์จะตัดบัญชีเป็นค่าใช้จ่ายในระยะเวลาเกินกว่า 1 งวดบัญชี

การแสดงรายการค่าใช้จ่ายรอตัดบัญชี ให้แสดงด้วยยอดคงเหลือหลังจากปรับปรุงบัญชีตัดจ่ายบางส่วนเป็นค่าใช้จ่ายประจำปีแล้ว

2.7.2 สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น เช่น ที่ดินที่มีได้ใช้ในการดำเนินงานในปีปัจจุบันและไม่มีจุดประสงค์ที่จะจำหน่าย ที่ดินที่ถือไว้เพื่อขยายงาน เงินมัดจำ เงินประกัน เงินทดรองจ่ายดำเนินคดีในส่วนที่ระยะเวลาดำเนินคดีเกินกว่า 1 ปี เป็นต้น

ในกรณีที่สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่นรายการใดมีจำนวนเงินตั้งแต่ร้อยละ 5 ของยอดรวมสินทรัพย์ทั้งสิ้น ให้แสดงสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่นนั้นแต่ละประเภทเป็นเอกเทศ โดยระบุชื่อและเรียงลำดับไว้ก่อนรายการ “สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น” ตามตัวอย่าง ดังนี้

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ – สุทธิ	
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	
เงินประกัน	5,000
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	<u>.....</u>
รวมสินทรัพย์	<u>80,000</u>

กรณีรายการร้อยละ 5 ของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่นในปีปัจจุบันและปีก่อนไม่เท่ากัน ให้ถือตามปีปัจจุบันเป็นเกณฑ์ในการแสดงรายการ

อนึ่ง กรณีสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่นมีเพียงรายการเดียว ให้ระบุชื่อสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่นประเภทนั้นไว้แทนที่รายการ “สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น” ตามตัวอย่าง ดังนี้

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ – สุทธิ	
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	
เงินประกัน	<u>1,000</u>
รวมสินทรัพย์	<u>80,000</u>

ทั้งนี้ ไม่ต้องจัดทำหมายเหตุประกอบงบการเงิน

หนี้สินและทุนของสหกรณ์

หนี้สิน

หมายถึง ภาระผูกพันในปัจจุบันของสหกรณ์ ซึ่งเป็นผลของรายการและเหตุการณ์ทางบัญชีในอดีต อาจเกิดจากการดำเนินงานตามปกติของสหกรณ์ หรือจากประเพณีการค้า ซึ่งสหกรณ์จะต้องชำระภาระผูกพันด้วยสินทรัพย์หรือบริการ เช่น การจ่ายเงินสด การโอนสินทรัพย์ การให้บริการ และมูลค่าของภาระผูกพันที่ต้องชำระนั้นสามารถวัดได้อย่างน่าเชื่อถือ

1. **หนี้สินหมุนเวียน** หมายถึง หนี้สินซึ่งมีระยะเวลาการชำระคืนภายใน 12 เดือน นับจากวันที่ในงบดุลหรือภายในวัฏจักรการดำเนินงานตามปกติของสหกรณ์ ซึ่งคาดว่าจะต้องจ่ายชำระด้วยสินทรัพย์หมุนเวียนหรือด้วยการก่อหนี้สินระยะสั้นอื่นแทน หนี้สินบางชนิดควรจัดประเภทไว้เป็นหนี้สินหมุนเวียน แม้ว่าจะครบกำหนดเกินกว่า 12 เดือน นับจากวันที่ในงบดุลก็ตาม เช่น เจ้าหนี้การค้า ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายต่าง ๆ เนื่องจากถือเป็นส่วนหนึ่งของเงินทุนหมุนเวียนที่ใช้ในรอบระยะเวลาการดำเนินงานตามปกติของสหกรณ์

1.1 เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ยืมระยะสั้น

1.1.1 **เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร** หมายถึง จำนวนเงินซึ่งสหกรณ์เป็นหนี้ธนาคารอันเกิดจากการสั่งจ่ายเงินเกินกว่าจำนวนที่ฝากไว้ โดยมีการทำสัญญาเงินเบิกเกินบัญชีกับธนาคารไว้เป็นหลักฐาน

1.1.2 **เงินกู้ยืมระยะสั้น** หมายถึง หนี้สินระยะสั้นที่เกิดจากการกู้ยืม โดยมีการทำสัญญากู้ยืมไว้เป็นหลักฐาน

ทั้งนี้ ให้แสดงรายการ 1.1.1 และ 1.1.2 รวมไว้เป็นรายการเดียวกัน

1.2 **เจ้าหนี้การค้า** หมายถึง ภาระผูกพันที่จะต้องชำระค่าสินค้าหรือค่าบริการที่สหกรณ์ได้รับตามปกติ

1.3 **ส่วนของหนี้สินไม่หมุนเวียนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี** หมายถึง ส่วนของหนี้สินไม่หมุนเวียนที่ถึงกำหนดชำระคืนในรอบหนึ่งปีบัญชีถัดไป รวมทั้งส่วนของหนี้สินไม่หมุนเวียนที่พ้นกำหนดการชำระแล้ว แต่ยังไม่มีการชำระ

1.4 **เงินรับฝาก** หมายถึง เงินที่สหกรณ์รับฝากไว้จากสมาชิก และ/หรือสหกรณ์อื่นทั้งประเภทออมทรัพย์ ประจำ และเงินรับฝากประเภทอื่น

1.5 **ค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยค้างจ่าย** หมายถึง เงินที่สหกรณ์จัดสรรจากกำไรสุทธิประจำปี เพื่อจ่ายเป็นค่าบำรุงให้กับสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยตามที่กฎหมายกำหนด แต่สหกรณ์ยังไม่ได้ชำระให้แก่สันนิบาตสหกรณ์ฯ

1.6 หนี้สินหมุนเวียนอื่น หมายถึง ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย รายได้รับล่วงหน้า เงินยืมโดยตรง เงินปันผล/เฉลี่ยคืนค้างจ่าย เงินรอจ่ายคืนหรือลูกหนี้ยอดเครดิต และหนี้สินหมุนเวียนอื่นที่ไม่อาจแสดงรวมอยู่ในรายการที่ 1.1 ถึง 1.5 ได้

สำหรับกรณีที่สหกรณ์จดทะเบียนเข้าสู่ระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม หากในวันสิ้นปี บัญชีภาษีมูลค่าเพิ่มมียอดคงเหลือยกไปทางด้าน “เครดิต” ให้แสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มดังกล่าวภายใต้รายการหนี้สินหมุนเวียนอื่น

ในกรณีที่หนี้สินหมุนเวียนอื่นใดมีจำนวนเงินตั้งแต่ว้อยละ 5 ของยอดรวมหนี้สินหมุนเวียนทั้งสิ้น ให้แสดงหนี้สินหมุนเวียนอื่นนั้นไว้แต่ละประเภทเป็นเอกเทศ โดยระบุชื่อและเรียงลำดับไว้ก่อนรายการหนี้สินหมุนเวียนอื่น ซึ่งแสดงรายการในทำนองเดียวกับตัวอย่างที่ให้ไว้ในรายการ “สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น” ถ้ารายการร้อยละ 5 ของหนี้สินหมุนเวียนอื่นในปีปัจจุบันและปีก่อนไม่เท่ากัน ให้ยึดถือปีปัจจุบันเป็นหลักในการแสดงรายการ นอกจากนี้ กรณีหนี้สินหมุนเวียนอื่นมีเพียงรายการเดียว ให้ระบุชื่อหนี้สินหมุนเวียนอื่นนั้นไว้แทนที่รายการ “หนี้สินหมุนเวียนอื่น” โดยแสดงรายการในทำนองเดียวกับตัวอย่างที่ให้ไว้ในรายการ “สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น” เช่นเดียวกัน

2. หนี้สินไม่หมุนเวียน หมายถึง หนี้สินซึ่งมีระยะเวลาการชำระคืนเกินกว่า 12 เดือน นับจากวันที่ในงบดุลหรือเกินกว่ารอบระยะเวลาการดำเนินงานตามปกติของสหกรณ์ ได้แก่ เจ้าหนี้ค่าเช่าซื้อทรัพย์สิน เงินกู้ยืมระยะยาว ฯลฯ

2.1 เงินกู้ยืมระยะยาว หมายถึง หนี้สินระยะยาวที่เกิดจากการกู้ยืม โดยมีการทำสัญญากู้ยืมไว้เป็นหลักฐาน หักด้วยส่วนของหนี้สินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี (ซึ่งได้แยกไปแสดงไว้ใน 1.3 แล้ว)

2.2 เจ้าหนี้ค่าเช่าซื้อสินทรัพย์ หมายถึง ภาระผูกพันที่สหกรณ์ต้องชำระค่าสินทรัพย์โดยการผ่อนชำระเป็นงวดๆ

2.3 หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น หมายถึง หนี้สินที่ไม่อาจแสดงไว้ในรายการหนี้สินหมุนเวียนได้ ได้แก่ รายได้รอการตัดบัญชี ภาษีขายจากการเช่าซื้อหรือการตัดบัญชี (ถ้ามี) สำรองบำเหน็จเจ้าหน้าที่เงินประกันความเสียหายเจ้าหน้าที่เงินประกันการก่อสร้าง เงินรับบริจาคที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการใดการหนึ่งโดยเฉพาะ เงินทุนหรือกองทุนต่าง ๆ ที่เกิดจากการตัดเป็นค่าใช้จ่ายประจำปี ฯลฯ

ในกรณีที่หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่นรายการใดมีจำนวนเงินตั้งแต่ว้อยละ 5 ของยอดรวมหนี้สินทั้งสิ้น ให้แสดงหนี้สินไม่หมุนเวียนอื่นนั้นไว้แต่ละประเภทเป็นเอกเทศ โดยระบุชื่อและเรียงลำดับไว้ก่อนรายการหนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น ซึ่งแสดงรายการในทำนองเดียวกับตัวอย่างที่ให้ไว้ในรายการ “สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น” ถ้ารายการร้อยละ 5 ของหนี้สินไม่หมุนเวียนอื่นในปีปัจจุบันและปีก่อนไม่เท่ากัน ให้ยึดถือปีปัจจุบันเป็นหลักในการแสดงรายการ นอกจากนี้ กรณีหนี้สินไม่หมุนเวียนอื่นมีเพียงรายการเดียว ให้ระบุชื่อหนี้สินไม่หมุนเวียนอื่นนั้นไว้แทนที่รายการ “หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น” โดยแสดงรายการในทำนองเดียวกับตัวอย่างที่ให้ไว้ในรายการ “สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น” เช่นเดียวกัน

ทุนของสหกรณ์

หมายถึง ส่วนของสมาชิกผู้ลงทุนถือหุ้นในสหกรณ์ ประกอบด้วย

1. **ทุนเรือนหุ้น** หมายถึง จำนวนเงินค่าหุ้นที่สมาชิกได้ชำระมูลค่าแล้ว ทั้งหุ้นที่ชำระเต็มมูลค่าและที่ยังชำระไม่ครบมูลค่า การแสดงรายการให้แยกแสดงเป็น 2 รายการ คือ หุ้นที่ชำระเต็มมูลค่า และหุ้นที่ชำระไม่ครบมูลค่า นอกจากนี้ กรณีที่สหกรณ์มีเฉพาะหุ้นปกติซึ่งชำระเต็มมูลค่าแล้วให้แสดงรายการไว้เป็นรายการหุ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้วและตัดรายการอื่นที่ไม่มีออก
2. **ทุนสำรอง** หมายถึง ส่วนของทุนของสหกรณ์ที่ได้จากการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีที่สหกรณ์จัดสรรไว้ตามข้อบังคับ รวมทั้งได้จากเงินอุดหนุนหรือสินทรัพย์ที่สหกรณ์ได้รับบริจาคโดยมิได้มีการกำหนดวัตถุประสงค์ว่าให้ใช้เพื่อการใด เงินโอนจากทุนสะสมต่าง ๆ ที่ได้จัดสรรเพื่อจัดให้มีสินทรัพย์ และได้มีการจัดหาสินทรัพย์แล้ว เงินโอนจากทุนสะสมต่าง ๆ คงเหลือเมื่อสิ้นสุดวัตถุประสงค์ของทุนแล้ว ทั้งนี้ ทุนสำรองจะถอนจากบัญชีได้เพื่อชดเชยการขาดทุน หรือเพื่อจัดสรรเข้าบัญชีทุนสำรองให้แก่สหกรณ์ใหม่ที่ได้จดทะเบียนแบ่งแยกจากสหกรณ์เดิม

ในกรณีที่สหกรณ์ประสบผลขาดทุน ให้แสดงทุนสำรอง หักด้วย ขาดทุนสุทธิ

3. **ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่น ๆ** หมายถึง ส่วนทุนของสหกรณ์ที่จัดสรรจากกำไรสุทธิประจำปีตามข้อบังคับ เพื่อตอบแทนแก่สมาชิก กรรมการและเจ้าหน้าที่สหกรณ์ หรือเพื่อดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ ระเบียบและอื่น ๆ ได้แก่ ทุนสาธารณประโยชน์ ทุนศึกษาอบรมทางสหกรณ์ ทุนเพื่อขยายงาน ทุนเพื่อให้การสงเคราะห์ ทุนเพื่อส่งเสริมสวัสดิการ รวมทั้งเงินทุนหรือเงินกองทุนต่าง ๆ ที่เกิดจากการตัดจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายประจำปี และจากการจัดสรรจากกำไรสุทธิประจำปีรวมกัน

4. กำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุนที่ยังไม่เกิดขึ้น

4.1 **กำไรจากเงินลงทุนที่ยังไม่เกิดขึ้น** หมายถึง ส่วนต่างระหว่างราคาตามบัญชีรวม (ราคาทุนรวม) ของเงินลงทุนที่อยู่ในความต้องการของตลาดที่ต่ำกว่ามูลค่ายุติธรรมรวมของเงินลงทุนนั้น ซึ่งถือเป็นส่วนเกินทุนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าของเงินลงทุน โดยให้ตั้งพักไว้จนกว่าจะจำหน่ายเงินลงทุนนั้นได้ จึงจะรับรู้ส่วนต่างเป็นรายได้ในงบกำไรขาดทุน

4.2 **ขาดทุนจากเงินลงทุนที่ยังไม่เกิดขึ้น** หมายถึง ส่วนต่างระหว่างราคาตามบัญชีรวม (ราคาทุนรวม) ของเงินลงทุนที่อยู่ในความต้องการของตลาดที่สูงกว่ามูลค่ายุติธรรมรวมของเงินลงทุนนั้น ซึ่งถือเป็นส่วนต่ำกว่าทุนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าของเงินลงทุน โดยให้ตั้งพักไว้จนกว่าจะจำหน่ายเงินลงทุนนั้นได้ จึงจะรับรู้ส่วนต่างเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน

สำหรับการแสดงรายการกำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นนี้ ให้แสดงส่วนต่างของทั้ง 2 กรณีดังกล่าวข้างต้น โดยในกรณีที่ เป็นผลขาดทุนให้แสดงตัวเลขไว้ในวงเล็บ

5. **ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์** หมายถึง ส่วนต่างระหว่างราคาตามบัญชี (ราคาทุน) ของสินทรัพย์ที่ต้องการตีราคาเพิ่มให้เท่ากับมูลค่ายุติธรรม (ราคาตลาด) ของสินทรัพย์นั้น ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์เพิ่มนี้ ให้ตั้งพักไว้จนกว่าจะจำหน่ายสินทรัพย์นั้นได้ จึงโอนไปยังบัญชีทุนสำรอง

6. **ขาดทุนสะสม** หมายถึง ผลของขาดทุนสุทธิประจำปีที่เกิดขึ้นกว่าทุนสำรอง ซึ่งจะแสดงตัวเลขไว้ในวงเล็บ

7. **กำไร (ขาดทุน) สุทธิประจำปี**

กำไร (ขาดทุน) สุทธิ หมายถึง ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ในรอบปีทางบัญชี ซึ่งคำนวณได้จากการนำรายได้เปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายของสหกรณ์ หากรายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายจะเป็นกำไรสุทธิ ในทางตรงกันข้าม หากค่าใช้จ่ายสูงกว่ารายได้จะเป็นขาดทุนสุทธิ ทั้งนี้ จะปรากฏเป็นรายการสุดท้ายในงบกำไรขาดทุน โดยกรณีที่ขาดทุนสุทธิให้แสดงตัวเลขในวงเล็บ และสหกรณ์สามารถถอนทุนสำรองที่มีอยู่มาชดเชยผลขาดทุนสุทธิได้

กำไรสุทธิประจำปี หมายถึง ยอดคงเหลือของกำไรสุทธิที่นำไปหักขาดทุนสะสมแล้ว ซึ่งเป็นผลลัพธ์จากกำไรสุทธิสูงกว่าขาดทุนสะสม

สหกรณ์.....จำกัด

งบกำไรขาดทุน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่.....และ.....

	ปี 25....		ปี 25....	
	บาท	%	บาท	%
ขาย/บริการ		100		100
<u>หัก</u> ต้นทุนขาย/บริการ (งบต้นทุนขาย/บริการ)				
กำไร (ขาดทุน) ขั้นต้น				
<u>บวก</u> รายได้เฉพาะธุรกิจ				
				
<u>หัก</u> ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ				
กำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจ (รายละเอียด 1 - 5)				
<u>บวก</u> รายได้อื่น (รายละเอียด 6)				
รวม				
<u>หัก</u> ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (รายละเอียด 7)				
กำไร (ขาดทุน) ในการดำเนินงานก่อนรายการพิเศษ				
รายการพิเศษ				
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ				

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 1

รายละเอียดกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย

		<u>ปี 25.....</u>		<u>ปี 25.....</u>	
		<u>บาท</u>	<u>%</u>	<u>บาท</u>	<u>%</u>
ขายสินค้าประเภทการเกษตร					
ขายปื๋ย					
ขายเครื่องจักรกลการเกษตรและอุปกรณ์					
ขายเคมีการเกษตร					
ขายอาหารสัตว์					
.....		<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>
ขายสินค้าประเภทน้ำมัน					
ขายน้ำมันเชื้อเพลิง					
ขายน้ำมันหล่อลื่น					
.....		<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>
ขายสินค้าอื่น ๆ					
ขายสินค้าทั่วไป					
ขายสินค้าผ่อนชำระ					
ขายสินค้ารับฝากขาย					
ขายสินค้าผ่านบัญชี					
.....		<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>
รวม		<u>.....</u>	<u>100</u>	<u>.....</u>	<u>100</u>
หัก	ต้นทุนขาย				
	สินค้าประเภทการเกษตร				
	สินค้าประเภทน้ำมัน				
	สินค้าอื่น ๆ :-				
	สินค้าทั่วไป				
	สินค้าผ่อนชำระ				
	สินค้ารับฝากขาย				
	สินค้าผ่านบัญชี				
		<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>
กำไร (ขาดทุน) ขั้นต้น		<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>

		<u>ปี 25.....</u>		<u>ปี 25.....</u>	
		<u>บาท</u>	<u>%</u>	<u>บาท</u>	<u>%</u>
<u>บวก</u>	รายได้เฉพาะธุรกิจ				
	- รายได้ค่าปรับลูกหนี้การค้า				
	- สินค้าขาดบัญชีได้รับชดใช้				
	- ดอกผลจากการขายผ่อนชำระ				
	-	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>
	รวมรายได้เฉพาะธุรกิจ	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>
<u>หัก</u>	ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ				
	- ค่าใช้จ่ายในการขาย				
	- ดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้เพื่อจัดหาวัสดุการเกษตร				
	- ค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาสินค้า				
	- หนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้การค้า				
	- ค่าเสื่อมราคาโรงเก็บสินค้า				
	- ค่าเสียหายจากสินค้าขาดบัญชี				
	- ค่าเสียหายจากสินค้าเสื่อมสภาพตัดบัญชี				
	- ค่าเสียหายจากน้ำมันเชื้อเพลิงสูญระเหย				
	- ขาดทุนจากการตีราคาสินค้าลดลง				
	- เงินเดือน				
	-	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>
	รวมค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>
กำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจ		<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 2

รายละเอียดกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจให้บริการและส่งเสริมการเกษตร

	ปี 25.....		ปี 25.....	
	<u>บาท</u>	<u>%</u>	<u>บาท</u>	<u>%</u>
รายได้ค่าบริการสูบน้ำ				
รายได้ค่าบริการปรับพื้นที่				
รายได้ค่าบริการผสมเทียมสัตว์				
รายได้ค่าบริการออกอาชญาบัตร				
.....	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>
รวม		100		100
<u>หัก</u> ต้นทุนบริการ	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>
กำไร (ขาดทุน) ขั้นต้น	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>
<u>บวก</u> รายได้เฉพาะธุรกิจ				
-				
-	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>
รวมรายได้เฉพาะธุรกิจ	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>
<u>หัก</u> ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ				
- ค่าใช้จ่ายสำหรับแปลงสาธิต				
- ค่าบำรุงรักษาเครื่องจักร				
- ค่าซ่อมแซมเครื่องจักรและอุปกรณ์				
- หนี้สงสัยจะสูญจากหนี้ค่าบริการ				
- ค่าเสื่อมราคาเครื่องจักรและอุปกรณ์				
- เงินเดือน				
-	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>
รวมค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>
กำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจ	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 3

รายละเอียดรายได้อื่น

	<u>ปี 25.....</u>		<u>ปี 25.....</u>	
	<u>บาท</u>	<u>%</u>	<u>บาท</u>	<u>%</u>
ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร				
ดอกเบี้ยเงินฝากสหกรณ์อื่น				
รายได้ค่าเช่า				
ค่าธรรมเนียมแรกเข้า				
ผลตอบแทนการลงทุน				
.....				
.....				
รายได้เบ็ดเตล็ด	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>
	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 4

รายละเอียดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

	<u>ปี 25.....</u>		<u>ปี 25.....</u>	
	<u>บาท</u>	<u>%</u>	<u>บาท</u>	<u>%</u>
เงินเดือนและค่าจ้าง				
ค่าล่วงเวลา				
ค่าเบี้ยประชุม				
ค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะ				
ค่ารับรอง				
บำเหน็จเจ้าหน้าที่				
ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์				
ค่าใช้จ่ายในการประชุมใหญ่				
หนังสือสัจจะสัญญา				
ค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์				
ค่าซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารและอุปกรณ์				
ค่าเช่าสำนักงาน				
ค่าน้ำ – ค่าไฟฟ้า				
ดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝาก				
.....				
.....				
.....				
ค่าใช้จ่ายอื่น	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>
	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>

คำอธิบายรายการในงบกำไรขาดทุน

การแสดงรายการในงบกำไรขาดทุน และรายละเอียดประกอบงบการเงินของสหกรณ์การเกษตร นิคม ประมง ร้านค้า บริการและเครดิตยูเนียน ให้แสดงตามรูปแบบที่กำหนดข้างต้น โดยต้องแสดงให้ถูกต้องตามประเภทและขอบเขตความหมาย ทั้งนี้ สหกรณ์ร้านค้าจะต้องแสดงงบกำไรขาดทุนตามรูปแบบ ที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนด โดยแสดงเฉพาะรายการที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของสหกรณ์ร้านค้าเท่านั้น หากไม่มีรายการใดก็ให้ตัดรายการนั้นออกหรือเขียนรายการเพิ่มขึ้นกรณีมีรายการนอกเหนือจากรูปแบบ ดังนี้

ส่วนหัวของงบกำไรขาดทุน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ และ

ให้ใช้ ณ วันสิ้นปีทางบัญชีปัจจุบันและปีทางบัญชีปีก่อน เช่น สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2549 และ 2548 เป็นต้น

ธุรกิจของสหกรณ์ประเภทร้านค้า ประกอบด้วย

ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย เป็นธุรกิจที่สหกรณ์จัดหาหรือจัดซื้อสินค้าการเกษตร หรือวัสดุ อุปกรณ์การเกษตร ตลอดจนสินค้าอุปโภคบริโภค เช่น ปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช เครื่องจักรกลการเกษตร สินค้าสำเร็จรูปทั่วไป ฯลฯ เพื่อจำหน่ายให้กับสมาชิกและผู้มิใช่สมาชิก โดยสหกรณ์ร้านค้าเป็นสหกรณ์ที่ดำเนิน ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ดังนั้นในงบกำไรขาดทุนให้แสดงรายได้จากการขาย แยกออกเป็นขายสินค้าทั่วไป ได้แก่ สินค้าอุปโภค บริโภค

- ขายสินค้าผ่อนชำระ ได้แก่ เครื่องใช้ไฟฟ้า เป็นต้น และหากสหกรณ์ร้านค้าใช้วิธีรับรู้กำไรขั้นต้น จากการขายผ่อนชำระตามเงินงวดที่ได้รับชำระ สหกรณ์จะต้องแสดงกำไรขั้นต้นขายผ่อนชำระในงบกำไรขาดทุน ตามสัดส่วนที่ได้รับชำระ โดยแสดงรายการกำไรขั้นต้นขายผ่อนชำระที่ได้รับเงินและกำไรขั้นต้นขายผ่อนชำระที่ยังไม่ได้รับเงินไว้ในลำดับก่อนรายการรายได้เฉพาะธุรกิจกำไรขาดทุน และในรายละเอียดกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย

- ขายสินค้าผ่านบัญชี

ธุรกิจให้บริการและส่งเสริมการเกษตร สหกรณ์ร้านค้าได้ดำเนินธุรกิจให้บริการ ได้แก่ รับเข้าปก เย็บเล่มเอกสาร รับถ่ายเอกสาร เป็นต้น ดังนั้นเนื่องจากสหกรณ์ร้านค้ามิได้ให้บริการส่งเสริมการเกษตร หัวข้อธุรกิจให้ใช้เพียง “ธุรกิจให้บริการ”

การแสดงรายการต่าง ๆ ในงบกำไรขาดทุน

ขาย/บริการ หมายถึง รายได้ของธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย และธุรกิจให้บริการ (ถ้ามี) รวมกัน โดยยอดขายของธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายให้ใช้ยอดขายสุทธิ (ขายสินค้า หักด้วย รับคืนสินค้าและส่วนลดจ่าย)

ต้นทุนขาย/บริการ หมายถึง ต้นทุนของสินค้าหรือบริการของธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายและธุรกิจให้บริการรวมกัน โดยให้นำยอดจากงบต้นทุนขาย/บริการ แสดงเป็นยอดรวม

กำไร (ขาดทุน) ขั้นต้น หมายถึง ผลต่างระหว่างขาย/บริการ และต้นทุนขาย/บริการ ถ้ายอดขาย/บริการสูงกว่าต้นทุนขาย/บริการ ผลต่างถือเป็นกำไรขั้นต้น ในกรณีตรงกันข้ามผลต่าง คือ ขาดทุนขั้นต้น ซึ่งให้แสดงตัวเลขในวงเล็บ

อนึ่ง หากสหกรณ์เลือกวิธีการรับรู้กำไรที่เกิดจากการขายผ่อนชำระตามจำนวนเงินที่ได้รับชำระ สหกรณ์จะต้องแสดงรายการบวกกำไรขั้นต้นขายผ่อนชำระที่ได้รับเงิน และหักด้วยกำไรขั้นต้นขายผ่อนชำระที่ยังไม่ได้รับเงิน

รายได้เฉพาะธุรกิจ หมายถึง รายได้ที่สามารถแบ่งได้ชัดเจนว่าเป็นของธุรกิจประเภทใดโดยเฉพาะ แต่ไม่ใช่รายได้หลักจากธุรกิจของสหกรณ์ เช่น รายได้ค่ารับลูกหนี้ประเภทต่าง ๆ รวมถึงรายได้อื่นที่สามารถแบ่งได้ชัดว่าเป็นของธุรกิจนั้น ๆ โดยให้แสดงรายได้เฉพาะธุรกิจเป็นยอดรวม

ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่สามารถแบ่งได้ชัดเจนว่าเป็นของธุรกิจประเภทใดโดยเฉพาะ เช่น ค่าใช้จ่ายในการขาย หนังสือจะสูญ ค่าเสียหายจากสินค้าขาดบัญชี ดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้ที่นำมาใช้ในธุรกิจนั้น ๆ โดยเฉพาะ รวมถึงค่าใช้จ่ายดำเนินงานที่สามารถแบ่งได้ชัดว่าเป็นของธุรกิจนั้น ๆ โดยให้แสดงค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจเป็นยอดรวม

กำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจ ให้นำกำไรขั้นต้นหรือขาดทุนขั้นต้น บวกด้วยรายได้เฉพาะธุรกิจ แล้วหักด้วยค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ เพื่อแสดงถึงกำไรหรือขาดทุนของธุรกิจแต่ละด้าน (กรณีขาดทุนให้แสดงตัวเลขในวงเล็บ) แล้วจัดทำรายละเอียดประกอบงบการเงิน 1 – 5

รายได้อื่น หมายถึง รายได้อื่น ๆ ที่ไม่ใช่รายได้จากธุรกิจหลักของสหกรณ์และเป็นรายได้ที่ไม่สามารถจำแนกได้ว่าเป็นของธุรกิจใด เช่น ดอกเบี้ยรับเงินฝากธนาคาร ดอกเบี้ยรับเงินฝากสหกรณ์อื่น (ชุมนุมสหกรณ์/สหกรณ์อื่น) รายได้ค่าเช่า ค่าธรรมเนียมแรกเข้า ผลตอบแทนการลงทุน ค่าธรรมเนียมโอนหุ้น รายได้จากการขายกระสอบที่มีไว้เพื่อใช้ รายได้จากการเป็นตัวแทน รายได้ค่าตอบแทนจากธุรกิจการค้าของสมาชิกหรือบุคคลภายนอกผ่านสหกรณ์ รายได้เบ็ดเตล็ด ฯลฯ ทั้งนี้ ให้แสดงรายได้อื่นเป็นยอดรวม แล้วจัดทำรายละเอียดประกอบงบการเงิน 6 แต่ถ้าไม่มีรายการรายได้อื่นทั้งในปัจจุบันและปีก่อน ก็ให้ตัดรายการนี้ออกไป และไม่ต้องจัดทำรายละเอียดประกอบ

รวม หมายถึง การนำยอดกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจ บวก (หัก) กับรายได้อื่น แต่ถ้าไม่มีรายการรายได้อื่นทั้งในปัจจุบันและปีก่อน ให้ตัดรายการนี้ออกไป

ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน หมายถึง ค่าใช้จ่ายทั่วไปที่เกิดขึ้นในการบริหารกิจการอันเป็นส่วนรวม เช่น เงินเดือนและค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าเบี้ยประชุม ค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะ ค่ารับรอง ค่าเครื่องเขียน แบบพิมพ์ ค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์ ค่าน้ำ-ค่าไฟฟ้า ฯลฯ ทั้งนี้ ให้แสดงค่าใช้จ่ายดำเนินงานเป็นยอดรวม แล้วจัดทำรายละเอียดประกอบงบการเงิน

อนึ่ง สำหรับรายการค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์ กรณีที่มีค่าเสื่อมราคาเฉพาะอาคารหรืออุปกรณ์รายการหนึ่งรายการใดเพียงรายการเดียว ให้ระบุชื่อให้ชัดเจน เช่น ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์ หรือ ค่าเสื่อมราคาเครื่องใช้สำนักงาน เป็นต้น

กำไร (ขาดทุน) ในการดำเนินงานก่อนรายการพิเศษ ให้นำยอดรวม หักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (กรณีขาดทุนให้แสดงตัวเลขในวงเล็บ) แต่ถ้าไม่มีรายการพิเศษทั้งปีปัจจุบันและปีก่อน รายการนี้ให้แสดงเป็นกำไร (ขาดทุน) สุทธิ

รายการพิเศษ หมายถึง รายได้หรือค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้เกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามปกติของ สหกรณ์ และไม่อาจคาดได้ว่าจะเกิดขึ้นบ่อยหรือเป็นประจำ เช่น ค่าเสียหายที่เกิดจากไฟไหม้ น้ำท่วม หรือภัยจากธรรมชาติอย่างอื่น กำไรหรือขาดทุนจากสินทรัพย์ที่ถูกเวนคืน รวมทั้งข้อผิดพลาดทางบัญชีของ ปีก่อนที่มีนัยสำคัญและจำเป็นต้องมีการปรับปรุง เช่น การมองข้ามหรือหลงลืมไม่ได้ตั้งค้างจ่ายหรือ รอดตัดบัญชีสินทรัพย์และหนี้สินบางอย่างในวันสิ้นปีก่อน การจัดประเภทสินทรัพย์ผิดเป็นค่าใช้จ่ายและ กลับกัน ความผิดพลาดทางคณิตศาสตร์ เป็นต้น **ทั้งนี้ ให้รวมถึงรายการที่มีจำนวนเงินมากอย่างเป็น สาระสำคัญจากกำไร (ขาดทุน) จากการจำหน่ายสินทรัพย์ และรายได้ที่เกิดจากการลงทุนด้วย**

กำไร (ขาดทุน) สุทธิ ให้นำกำไร (ขาดทุน) ก่อนรายการพิเศษ บวกหรือหักด้วยรายการพิเศษ ผลลัพธ์แสดงเป็นกำไรหรือขาดทุนสุทธิ (กรณีขาดทุนให้แสดงตัวเลขในวงเล็บ)

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 1 - 7 ให้แสดงตามรูปแบบที่กำหนด โดยมีหมายเลขกำกับ ลำดับของรายละเอียดประกอบงบการเงิน หากไม่มีรายละเอียดใดให้ปรับเปลี่ยนตัวเลขกำกับลำดับ รายละเอียดใหม่ตามข้อมูลที่มีอยู่จริง

สำหรับรายละเอียดกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจแต่ละธุรกิจ ให้แสดงตัวเลขร้อยละของแต่ละ รายการเทียบกับยอดรวมขาย หรือยอดรวมรายได้ค่าบริการเฉพาะของธุรกิจนั้น ๆ โดยช่องร้อยละของ ยอดรวมขายหรือยอดรวมรายได้ค่าบริการในแต่ละธุรกิจเท่ากับ 100

ส่วนรายละเอียดรายได้อื่นและรายละเอียดค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ให้แสดงตัวเลขร้อยละของแต่ละ รายการเทียบกับยอดรวมขาย/บริการในงบกำไรขาดทุน ดังนั้น ยอดรวมช่องร้อยละจะต้องตรงกับตัวเลข ร้อยละของรายการนั้นในงบกำไรขาดทุน และยอดรวมของรายละเอียดแต่ละชุดจะต้องตรงกับตัวเลขของ รายการนั้นในงบกำไรขาดทุน

สหกรณ์.....จำกัด

งบต้นทุนขาย/บริการ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่.....และ.....

		ปี 25.....	ปี 25.....
		บาท	บาท
ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย			
ประเภทการเกษตร			
	สินค้าคงเหลือต้นปี		
บวก	ซื้อปุ๋ย		
	ซื้อเครื่องจักรกลการเกษตรและอุปกรณ์		
	ซื้อเคมีการเกษตร		
	ซื้ออาหารสัตว์		
			
	ค่าใช้จ่ายในการซื้อ		
	รวม		
หัก	สินค้าเสื่อมสภาพเสียหายตัดบัญชี		
หัก	สินค้าคงเหลือสิ้นปี		
	- สภาพปกติ		
	- สภาพเสื่อมชำรุด		
	ต้นทุนขาย		
ประเภทน้ำมัน			
	สินค้าคงเหลือต้นปี		
บวก	ซื้อน้ำมันเชื้อเพลิง		
	ซื้อน้ำมันหล่อลื่น		
	ค่าใช้จ่ายในการซื้อ		
	รวม		
หัก	สินค้าเสื่อมสภาพเสียหายตัดบัญชี		
หัก	สินค้าคงเหลือสิ้นปี		
	- สภาพปกติ		
	- สภาพเสื่อมชำรุด		
	ต้นทุนขาย		

		<u>ปี 25.....</u>	<u>ปี 25.....</u>
		<u>บาท</u>	<u>บาท</u>
สินค้าทั่วไป			
	สินค้าคงเหลือต้นปี		
<u>บวก</u>	ซื้อสินค้าทั่วไป		
	ค่าใช้จ่ายในการซื้อ	<u>.....</u>	<u>.....</u>
	รวม		
<u>หัก</u>	สินค้าเสื่อมสภาพเสียหายตัดบัญชี		
<u>หัก</u>	สินค้าคงเหลือสิ้นปี		
	- สภาพปกติ		
	- สภาพเสื่อมชำรุด		
	ต้นทุนขาย	<u>.....</u>	<u>.....</u>
สินค้าผ่อนชำระ			
	สินค้าคงเหลือต้นปี		
<u>บวก</u>	ซื้อสินค้าผ่อนชำระ	<u>.....</u>	<u>.....</u>
	ค่าใช้จ่ายในการซื้อ	<u>.....</u>	<u>.....</u>
	รวม		
<u>หัก</u>	สินค้าเสื่อมสภาพเสียหายตัดบัญชี		
<u>หัก</u>	สินค้าคงเหลือสิ้นปี		
	- สภาพปกติ		
	- สภาพเสื่อมชำรุด	<u>.....</u>	<u>.....</u>
	ต้นทุนขาย	<u>.....</u>	<u>.....</u>
สินค้ารับฝากขาย			
	สินค้าคงเหลือต้นปี		
<u>บวก</u>	ซื้อสินค้ารับฝากขาย		
	ค่าใช้จ่ายในการซื้อ	<u>.....</u>	<u>.....</u>
	รวม		
<u>หัก</u>	สินค้าเสื่อมสภาพเสียหายตัดบัญชี		
<u>หัก</u>	สินค้าคงเหลือสิ้นปี		
	- สภาพปกติ		
	- สภาพเสื่อมชำรุด	<u>.....</u>	<u>.....</u>
	ต้นทุนขาย	<u>.....</u>	<u>.....</u>

		<u>ปี 25.....</u>	<u>ปี 25.....</u>
		<u>บาท</u>	<u>บาท</u>
สินค้าผ่านบัญชี			
	สินค้าคงเหลือต้นปี		
<u>บวก</u>	ซื้อสินค้าผ่านบัญชี		
	ค่าใช้จ่ายในการซื้อ	<u>.....</u>	<u>.....</u>
	รวม		
<u>หัก</u>	สินค้าเสื่อมสภาพเสียหายตัดบัญชี		
<u>หัก</u>	สินค้าคงเหลือสิ้นปี		
	- สภาพปกติ		
	- สภาพเสื่อมชำรุด	<u>.....</u>	<u>.....</u>
	ต้นทุนขาย	<u>.....</u>	<u>.....</u>

คำอธิบายรายการในงบต้นทุนขาย/บริการ

การแสดงรายการในงบต้นทุนขาย/บริการ ให้แสดงตามรูปแบบที่กำหนดข้างต้น โดยต้องแสดงให้ถูกต้องตามประเภท และขอบเขตความหมาย โดยให้แสดงเฉพาะรายการที่เกิดขึ้นเท่านั้น ดังนี้

ส่วนหัวของงบต้นทุนขาย

เป็นไปในทำนองเดียวกับงบกำไรขาดทุน

ต้นทุนขายของแต่ละธุรกิจ ประกอบด้วย

ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ให้แยกแสดงรายการตามประเภทสินค้า ได้แก่

- ประเภทการเกษตร

- ประเภทน้ำมัน

- ประเภทสินค้าอื่น ๆ ได้แก่ สินค้าทั่วไป สินค้าผ่อนชำระ สินค้ารับฝากขาย สินค้าผ่านบัญชี เป็นต้น

ทั้งนี้ ต้นทุนขายของแต่ละประเภทสินค้า ประกอบด้วย สินค้าคงเหลือต้นปี บวกด้วย ซื้อสินค้า (หลังจากหักส่งคืนและส่วนลดรับ) และค่าใช้จ่ายในการซื้อ หักด้วยสินค้าเสื่อมสภาพเสียหายตัดบัญชี (ถ้ามี) และสินค้าคงเหลือสิ้นปี ซึ่งแยกเป็นสภาพปกติและสภาพเสื่อมชำรุด

ข้อสังเกตเกี่ยวกับการแสดงรายการในงบต้นทุนขาย/บริการ

1. สินค้าคงเหลือต้นปีปัจจุบัน จะต้องมียอดเท่ากับสินค้าคงเหลือสิ้นปีก่อน
2. ค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้างวดสุดท้ายที่ยังไม่มีการขายออกไป ให้ถือค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้านั้นเป็นต้นทุนของสินค้าคงเหลือยกไปในปีต่อไปด้วย โดยรวมเข้าเป็นสินค้าคงเหลือสิ้นปี อนึ่ง หากมีการขายสินค้าไปบางส่วนก็ให้คำนวณค่าใช้จ่ายในการซื้อนั้นแบ่งเฉลี่ยตามส่วน แล้วนำส่วนเฉลี่ยที่เป็นของส่วนสินค้าคงเหลือ รวมเข้ากับสินค้าคงเหลือสิ้นปี
3. หากไม่มีรายการใดตามรูปแบบงบต้นทุนขาย/บริการ ก็ให้ตัดรายการนั้นออก ไม่ต้องแสดงชื่อรายการไว้

สหกรณ์ จำกัด

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่และ.....

-
1. สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ
 2. เงินสดและเงินฝากธนาคาร

ฯลฯ

(ตัวอย่างหมายเหตุประกอบงบการเงิน)

สหกรณ์ จำกัด

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่และ.....

1. สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

- สหกรณ์บันทึกบัญชีโดยใช้เกณฑ์คงค้าง
 - สหกรณ์รับรู้รายได้ (ขาดทุน) จากการจำหน่ายเงินลงทุนชนิดเดียวกันเพียงบางส่วน โดยกำหนดให้คำนวณราคาตามบัญชีต่อหน่วยโดยวิธีถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก/หรือเข้าก่อนออกก่อน
 - สหกรณ์รับรู้ผลขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์ หรือผลขาดทุนที่เกิดจากภัยธรรมชาติเป็นค่าใช้จ่ายในปีที่เกิดรายการ
- สหกรณ์บันทึกการขายผ่อนชำระ/เช่าซื้อ โดยแสดงกำไรขั้นต้นเป็นรายได้รอดตัดบัญชี และรับรู้เป็นรายได้ในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชีตามงวดที่ถึงกำหนดชำระ หรือโดยรับรู้กำไรขั้นต้นเป็นรายได้ทั้งจำนวนในรอบระยะเวลาบัญชีที่มีการให้ผ่อนชำระ/เช่าซื้อ
- สหกรณ์บันทึกดอกผลจากการขายผ่อนชำระ โดยแสดงเป็นดอกผลจากการผ่อนชำระรอดตัดบัญชี เพื่อเป็นรายการหักกับลูกหนี้ผ่อนชำระในงบดุล สำหรับการรับรู้ดอกผลจากการผ่อนชำระรอดตัดบัญชีเข้าเป็นรายได้ในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชีนั้น สหกรณ์ได้คำนวณจากราคาเงินสดสุทธิ ณ วันต้นงวดชำระแต่ละงวดตามอัตราดอกผลจากการผ่อนชำระโดยใช้ตารางเงินรายปี (ใช้ในกรณีเป็นการผ่อนชำระระยะยาวประมาณ 10 – 15 ปี) หรือสหกรณ์ได้คำนวณตามวิธีผลรวมจำนวนเลข (ใช้ในกรณีเป็นการผ่อนชำระระยะสั้นประมาณ 3 – 4 ปี)
- สหกรณ์ได้บันทึกสินค้าผ่อนชำระที่ยึดคืนจากลูกหนี้ที่ผิดสัญญาด้วยราคาสุทธิของยอดลูกหนี้ผ่อนชำระคงเหลือ หักกับดอกผลจากการผ่อนชำระรอดตัดบัญชีสำหรับลูกหนี้รายนั้น ในวันสิ้นปีสหกรณ์ตีราคาสินค้ายึดคืนรอนำมาจำหน่ายนั้นด้วยราคาตามบัญชี หรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า
- สหกรณ์รับรู้รายได้จากการขายสินค้าผ่านบัญชี เมื่อได้ส่งสินค้าให้แก่หน่วยงานหรือส่วนราชการแล้ว
- สหกรณ์บันทึกรายการค้าอ้อยที่สหกรณ์เป็นตัวแทนของสมาชิก ซึ่งได้รับผลตอบแทนในรูปค่าจัดการเสมือนหนึ่งสหกรณ์ซื้อขายขาด
- สหกรณ์บันทึกรายได้ค่ารับสินค้า โดยคำนวณเป็นรายวันจากยอดหนี้การค้าที่ค้างเกินระยะเครดิตที่ระบุในสัญญา

- สหกรณ์บันทึกค่าใช้จ่ายโดยตรงในการเลี้ยงหมูเพื่อขาย อันได้แก่ อาหารหมูและยารักษาโรค เป็นต้นทุนหรือราคาทุนของสัตว์เลี้ยงเพื่อขาย และจะตัดเป็นต้นทุนขายเมื่อขายหมูได้
- สหกรณ์คำนวณต้นทุนข้าวเปลือกที่ใช้ในการสี โดยใช้วิธีคำนวณกลับจากปริมาณข้าวสารที่ผลิตได้ในอัตราเฉลี่ยมาตรฐาน หรือตามผลการทดสอบการสีข้าวของสหกรณ์ โดยข้าวเปลือก 1,000 ก.ก. สีเป็นข้าวสารได้.....ก.ก. เป็นเกณฑ์
- เงินลงทุนระยะสั้น/เงินลงทุนระยะยาวที่เป็นเงินลงทุนในหลักทรัพย์ที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาด แสดงด้วยราคาทุน สำหรับเงินลงทุนระยะสั้น/เงินลงทุนระยะยาวที่เป็นเงินลงทุนในหลักทรัพย์ที่อยู่ในความต้องการของตลาด แสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม ทั้งนี้ สหกรณ์รับรู้การเปลี่ยนแปลงมูลค่าของเงินลงทุนเป็นกำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุนที่ยังไม่เกิดขึ้น โดยแสดงเป็นรายการแยกต่างหากในส่วนทุนของสหกรณ์ และจะรับรู้เป็นรายได้ หรือค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนเมื่อสหกรณ์ได้จำหน่ายเงินลงทุนนั้น
- สหกรณ์ตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญไว้ในจำนวนที่เพียงพอสำหรับการขาดทุนซึ่งอาจเกิดขึ้น โดยพิจารณา ลูกหนี้แต่ละรายที่ค้างอยู่ ณ วันสิ้นปี หรือ โดยวิธีคิดเป็นร้อยละของยอดลูกหนี้ ณ วันสิ้นปี หรือโดยคิดเป็นร้อยละของยอดลูกหนี้ ณ วันสิ้นปีตามอายุของหนี้ที่ค้างชำระของลูกหนี้แต่ละราย
- สหกรณ์ตีราคาสินค้าคงเหลือตามราคาทุนหรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า โดยคำนวณราคาทุนตามวิธีเข้าก่อนออกก่อน หรือวิธีราคาทุนถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก หรือโดยสินค้าประเภท.....คำนวณราคาทุนตามวิธีเข้าก่อนออกก่อน และสินค้าประเภท.....คำนวณราคาทุนตามวิธีราคาทุนถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก
- สหกรณ์ตีราคาสินค้าที่ผลิตเองตามราคาทุนซึ่งรวมค่าใช้จ่ายในการผลิต
- สหกรณ์ตีราคาสินค้าสำเร็จรูปและสินค้าระหว่างผลิตตามต้นทุนเฉลี่ยซึ่งใกล้เคียงกับต้นทุนการผลิตในปัจจุบัน หรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า
- สหกรณ์ตีราคาวัสดุคงเหลือ/ของใช้สิ้นเปลืองตามราคาทุน
- ค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์ คำนวณโดยวิธีเส้นตรงในอัตราที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด หรือโดยวิธีอัตราลดลงตามผลรวมจำนวนปี (Sum-of-the Years-Digits Method) ซึ่งระยะเวลาที่ตัดจำหน่ายเป็นไปตามที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด ทั้งนี้ ยกเว้นที่ดิน
- สหกรณ์บันทึก.....(ระบุประเภทสินทรัพย์)ที่จัดหามาด้วยเงินรับบริจาค/เงินอุดหนุนจาก.....ไว้ในบัญชีอาคาร สิ่งปลูกสร้าง และคำนวณค่าเสื่อมราคาโดยวิธี.....ตามอัตราที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด ยกเว้นที่ดิน
- สิทธิการเช่าหรือสิทธิการใช้ประโยชน์ใน..... (ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์) ตัดจ่ายตามอายุการใช้สิทธิที่ได้รับ/อายุการให้ประโยชน์

- สิทธิในการใช้ซอฟต์แวร์ต่าง ๆ ตัดจ่ายตามระยะเวลาของอายุการใช้งาน หรือตามการเปลี่ยนแปลงการใช้ซอฟต์แวร์ใหม่
- สิทธิบัตรตัดจ่ายโดยวิธีเส้นตรงในอัตราร้อยละ.....ต่อปี เริ่มตั้งแต่.....
- สหกรณ์ได้รับสัมปทานดำเนินการด้าน.....มีกำหนดระยะเวลา.....ปี โดยบันทึกค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการขอสัมปทานไว้เป็นราคาทุนของสัมปทาน และตัดบัญชีเป็นค่าใช้จ่ายโดยวิธีเส้นตรงตามอายุสัมปทาน
- ที่ดินที่สหกรณ์ได้รับแทนการชำระหนี้ บันทึกด้วยมูลค่ายุติธรรม
- ค่าใช้จ่ายรอกการตัดบัญชี ตัดจ่ายเป็นรายปี ระยะเวลา.....ปี
- ค่าซ่อมบำรุง ค่าซ่อมแซม รวมทั้งการซื้อมาเปลี่ยนแทนสำหรับสินทรัพย์รายการย่อย ๆ ถือเป็นค่าใช้จ่ายหักจากรายได้ การต่อเติมหรือเพิ่มเติมอาคารและอุปกรณ์รายใหญ่ ๆ ถือเป็นราคาทุนของสินทรัพย์
- สหกรณ์ได้ก่อสร้างอาคาร โดยใช้นโยบายยถาคัดดอกเบี้ยที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาเงินมาเพื่อสร้างอาคารเป็นราคาทุนของอาคาร และสหกรณ์จะหยุดคิดดอกเบี้ยเป็นราคาทุนเมื่ออาคารพร้อมจะใช้งานได้

2. เงินสดและเงินฝากธนาคาร ประกอบด้วย

	ปี 25..... <u>บาท</u>	ปี 25..... <u>บาท</u>
เงินสด		
เงินฝากธนาคาร		
กระแสรายวัน		
ออมทรัพย์		
ประจำ	<u>.....</u>	<u>.....</u>
รวม	<u>.....</u>	<u>.....</u>

ข้อมูลพัน

เงินฝากธนาคารจำกัด ประเภท
 บัญชีเลขที่จำนวนเงิน บาท สหกรณ์ได้นำไปค้าประกัน
 ในวงเงิน บาท

3. เงินลงทุน ประกอบด้วย

	<u>ปี 25.....</u>		<u>ปี 25.....</u>	
	<u>บาท</u>		<u>บาท</u>	
	<u>มูลค่า</u> <u>ยุติธรรม</u>	<u>ราคาทุน</u>	<u>มูลค่า</u> <u>ยุติธรรม</u>	<u>ราคาทุน</u>
<u>เงินลงทุนระยะสั้น</u>				
<u>เงินลงทุนที่อยู่ในความต้องการของตลาด</u>				
• หุ้นธนาคาร(ระบุชื่อ).....				
• หุ้น.....(ระบุชื่อ).....				
•				
รวม				
<u>บวก</u> (หัก) ค่าเผื่อการปรับมูลค่าเงินลงทุน				
รวม				
<u>เงินลงทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาด</u>				
•				
•				
รวม				
รวมเงินลงทุนระยะสั้น				
<u>เงินลงทุนระยะยาว</u>				
<u>เงินลงทุนที่อยู่ในความต้องการของตลาด</u>				
• หุ้นธนาคาร(ระบุชื่อ).....				
• หุ้น.....(ระบุชื่อ).....				
•				
รวม				
<u>บวก</u> (หัก) ค่าเผื่อการปรับมูลค่าเงินลงทุน				
รวม				
<u>เงินลงทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาด</u>				
• หุ้นของชุมนุมสหกรณ์/สหกรณ์อื่น				
• หุ้นบริษัทสหประกันชีวิต จำกัด				
•				
•				
รวม				
รวมเงินลงทุนระยะยาว				

4. เงินให้กู้ยืม - สุทธิ ประกอบด้วย

	<u>ปี 25.....</u>		<u>ปี 25.....</u>	
	<u>บาท</u>		<u>บาท</u>	
	<u>ระยะสั้น</u>	<u>ระยะยาว</u>	<u>ระยะสั้น</u>	<u>ระยะยาว</u>
เงินให้กู้แก่สหกรณ์				
ลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้น				
ลูกหนี้เงินกู้ระยะปานกลาง				
ลูกหนี้เงินกู้อื่น				
รวม	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>
<u>หัก</u> ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ				
ค่าเผื่อลูกหนี้ตลาดเคลื่อน	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>
เงินให้กู้ยืม - สุทธิ	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>

ณ วันที่ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ แยกเป็น.....

ค่าเผื่อลูกหนี้ตลาดเคลื่อน แยกเป็น.....

5. ลูกหนี้ - สุทธิ ประกอบด้วย

	<u>ปี 25.....</u>		<u>ปี 25.....</u>	
	<u>บาท</u>		<u>บาท</u>	
	<u>ระยะสั้น</u>	<u>ระยะยาว</u>	<u>ระยะสั้น</u>	<u>ระยะยาว</u>
ตัวเงินรับ ⁺				
ลูกหนี้การค้า				
ลูกหนี้ผ่อนชำระ				
ลูกหนี้บริการ				
ลูกหนี้อื่น ๆ	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>
รวมลูกหนี้				
<u>หัก</u> ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ				
ค่าเผื่อลูกหนี้ตลาดเคลื่อน	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>
ลูกหนี้ - สุทธิ	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>

5.1 ณ วันที่ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญข้างต้น แยกเป็น.....

.....
ค่าเผื่อลูกหนี้คลาดเคลื่อน แยกเป็น.....

5.2 การคำนวณยอดลูกหนี้จากการขายผ่อนชำระข้างต้น เป็นดังนี้

	<u>ปี 25</u>	<u>ปี 25</u>
	<u>บาท</u>	<u>บาท</u>
ลูกหนี้จากการขายผ่อนชำระ		
<u>หัก</u> ดอกผลจากการขายผ่อนชำระรอการตัดบัญชี	<u>.....</u>	<u>.....</u>
	<u>.....</u>	<u>.....</u>

(ใช้สำหรับสหกรณ์ที่มีการคำนวณดอกผลจากการขายผ่อนชำระและบันทึกดอกผลฯ และภาษีขายที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระไว้ในบัญชีลูกหนี้)

6. ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมรับ – สุทธิ ประกอบด้วย

	<u>ปี 25</u>	<u>ปี 25</u>
	<u>บาท</u>	<u>บาท</u>
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมรับ		
<u>หัก</u> ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	<u>.....</u>	<u>.....</u>
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมรับสุทธิ	<u>.....</u>	<u>.....</u>

7. สินค้าคงเหลือ ประกอบด้วย

	<u>ปี 25</u>	<u>ปี 25</u>
	<u>บาท</u>	<u>บาท</u>
สินค้าสภาพปกติ		
สินค้าเสื่อมชำรุด	<u>.....</u>	<u>.....</u>
รวม		
<u>หัก</u> ค่าเผื่อมูลค่าสินค้าลดลง	<u>.....</u>	<u>.....</u>
	<u>.....</u>	<u>.....</u>

8. สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย

	ปี 25.....	ปี 25.....
	บาท	บาท
.....		
.....		
รวม		

9. มูลค่าพันธบัตร - สุทธิ ประกอบด้วย

	ปี 25.....	ปี 25.....
	บาท	บาท
สุกรพ่อพันธุ์		
สุกรแม่พันธุ์		
ไก่ไข่		
.....		
รวม		
<u>หัก</u> ค่าเสื่อมพันธุ์สะสม		
มูลค่าพันธบัตร - สุทธิ		

ค่าเสื่อมพันธุ์สะสม แยกเป็น ค่าเสื่อมพันธุ์สะสม - สุกรพ่อพันธุ์ จำนวนเงิน.....บาท
 ค่าเสื่อมพันธุ์สะสม - สุกรแม่พันธุ์ จำนวนเงิน.....บาท ค่าเสื่อมพันธุ์สะสม - ไก่ไข่ จำนวน
 เงิน.....บาท

อนึ่ง หากสหกรณ์ใช้วิธีการบันทึกบัญชีค่าเสื่อมพันธุ์สะสมแบบลดยอดโดยตรงกับมูลค่าพันธบัตร
 ก็ให้แสดงมูลค่าพันธบัตรด้วยยอดคงเหลือตามบัญชีหลังหักค่าเสื่อมพันธุ์แล้ว

10. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ – สุทธิ ประกอบด้วย

	<u>ปี 25</u>	<u>ปี 25</u>
	<u>บาท</u>	<u>บาท</u>
ที่ดิน		
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง		
เครื่องจักรและอุปกรณ์		
ยานพาหนะ		
เครื่องใช้สำนักงาน		
.....	<u>.....</u>	<u>.....</u>
รวม		
<u>หัก</u> ค่าเสื่อมราคาสะสม	<u>.....</u>	<u>.....</u>
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ	<u>.....</u>	<u>.....</u>

ค่าเสื่อมราคาสะสม แยกเป็น ค่าเสื่อมราคาสะสมอาคารและสิ่งปลูกสร้าง จำนวนเงิน.....บาท
 ค่าเสื่อมราคาสะสมเครื่องจักรและอุปกรณ์ จำนวนเงิน.....บาท ค่าเสื่อมราคาสะสมยานพาหนะ
 จำนวนเงิน.....บาท ค่าเสื่อมราคาสะสมเครื่องใช้สำนักงาน จำนวนเงิน.....บาท

สหกรณ์ซื้อ.....ตามสัญญาผ่อนชำระ/เช่าซื้อ ในราคา.....บาท
 แยกเป็นราคาของสินทรัพย์.....บาท ภาษีซื้อ.....บาท และดอกผลเช่าซื้อ.....บาท
 โดยสหกรณ์จะต้องผ่อนชำระเดือนละ.....บาท เป็นเวลา.....งวด เริ่มผ่อนชำระตั้งแต่วันที่.....
 และต้องผ่อนชำระให้เสร็จสิ้นภายในวันที่.....
 ระหว่างปี.....สหกรณ์ได้ชำระเงินค่างวดไปแล้วเป็นจำนวน.....งวด เป็นเงิน.....บาท

(หมายเหตุเพิ่มเติมในส่วนล่างให้ใช้กรณีสหกรณ์ซื้อที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ด้วยวิธีการผ่อนชำระ/เช่าซื้อ)

(กรณีมีการเปลี่ยนแปลงการตีราคาสินทรัพย์ และกรณีมีภาระผูกพันในที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ให้เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินด้วย)

(กรณีสหกรณ์ใช้วิธีการบันทึกค่าเสื่อมราคาโดยลดยอดกับสินทรัพย์โดยตรง ให้เปิดเผยโดยแสดงมูลค่าสินทรัพย์ด้วยราคาตามบัญชี)

11. สินทรัพย์ไม่มีตัวตน ประกอบด้วย

	ปี 25..... บาท	ปี 25..... บาท
สิทธิการเช่า		
สิทธิการใช้ประโยชน์		
สิทธิบัตร/สัมปทาน		
ซอฟต์แวร์		
รวม		

12. สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย

	ปี 25..... บาท	ปี 25..... บาท
.....		
.....		
.....		
รวม		

13. เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ยืมระยะสั้น ประกอบด้วย

	ปี 25..... บาท	ปี 25..... บาท
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร		
เงินกู้ยืมระยะสั้น		
รวม		

ในปี..... สหกรณ์มีวงเงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร.....
 จำนวน.....บาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ.....ต่อปี โดยมี.....เป็นหลักประกัน
 เงินกู้ยืมจาก..... จำนวน.....บาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ..... ต่อปี โดย
 มี.....เป็นหลักประกัน

14. เงินรับฝาก ประกอบด้วย

	<u>ปี 25.....</u>	<u>ปี 25.....</u>
	<u>บาท</u>	<u>บาท</u>
เงินรับฝากออมทรัพย์		
เงินรับฝากออมทรัพย์พิเศษ		
เงินรับฝากประจำ		
.....	<u>.....</u>	<u>.....</u>
รวม	<u>.....</u>	<u>.....</u>

15. หนี้สินหมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย

	<u>ปี 25.....</u>	<u>ปี 25.....</u>
	<u>บาท</u>	<u>บาท</u>
.....		
.....	<u>.....</u>	<u>.....</u>
รวม	<u>.....</u>	<u>.....</u>

16. เงินกู้ยืมระยะยาว ประกอบด้วย

	<u>ปี 25.....</u>		<u>ปี 25.....</u>	
	<u>บาท</u>		<u>บาท</u>	
	<u>ถึงกำหนดชำระ</u>		<u>ถึงกำหนดชำระ</u>	
	<u>ภายใน 1 ปี</u>	<u>เกิน 1 ปี</u>	<u>ภายใน 1 ปี</u>	<u>เกิน 1 ปี</u>
.....				
.....	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>
รวม	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>	<u>.....</u>

ระหว่างปีสหกรณ์กู้ยืมเงินจาก.....จำนวน.....บาท
 อัตราดอกเบี้ยร้อยละ.....ต่อปี ชำระคืน.....งวด ๆ ละ.....บาท วันเริ่มชำระหนี้
กำหนดชำระเสร็จสิ้นภายใน.....โดยมี.....เป็นหลักประกัน
 (ในกรณีมีเงื่อนไขหรือข้อจำกัดในการกู้ยืม ให้เปิดเผยสาระสำคัญและภาระผูกพันที่กำหนดไว้ใน
 สัญญาให้ชัดเจน)

17. เจ้าหนี้ค่าเช่าซื้อสินทรัพย์ ประกอบด้วย

	<u>ปี 25.....</u>		<u>ปี 25.....</u>	
	<u>บาท</u>		<u>บาท</u>	
	<u>ถึงกำหนดชำระ</u>		<u>ถึงกำหนดชำระ</u>	
	<u>ภายใน 1 ปี</u>	<u>เกิน 1 ปี</u>	<u>ภายใน 1 ปี</u>	<u>เกิน 1 ปี</u>
.....				
.....				
รวม				

18. หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย

	<u>ปี 25</u>	<u>ปี 25</u>
	<u>บาท</u>	<u>บาท</u>
.....		
.....		
รวม		

19. ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่น ๆ ประกอบด้วย

	<u>ปี 25</u>	<u>ปี 25</u>
	<u>บาท</u>	<u>บาท</u>
.....		
.....		
.....		
รวม		

20. กำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุนที่ยังไม่เกิดขึ้น

	<u>ปี 25</u>	<u>ปี 25</u>
	<u>บาท</u>	<u>บาท</u>
ยอดยกมาต้นงวด		
การเปลี่ยนแปลงในระหว่างงวด		
ยอดคงเหลือปลายงวด		

21. กำไร (ขาดทุน) สุทธิประจำปี

.....
.....

22. การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องของสหกรณ์

.....
.....

23. เหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นหลังวันที่ในงบการเงินแต่ก่อนวันที่ผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นต่องบการเงิน

.....
.....

24. เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในภายหน้า

.....
.....